

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ
КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ БАС ЖОСПАРЛАРЫ**

**ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

**ҚР ЕЖ 3.01-104-2012*
СП РК 3.01-104-2012***

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму
министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
істері комитеті**

**Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития
Республики Казахстан**

Нұр-Сұлтан 2019

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» РМК, «ЗЦ АТСЭ» ЖШС
- 2 ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 РАЗРАБОТАН:** РГП «КазНИИСА», ТОО «ЗЦ АТСЭ»
- 2 ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан от «29» декабря 2014 года № 156-НҚ с 1 июля 2015 года

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала Құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатыңыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2019 жылғы 06 қарашадағы №178-НҚ бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді.

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 06 ноября 2019 года №178-НҚ.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	IV
1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДАР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҚ КӘСІПОРЫНДАРЫН ОРНАЛАСТЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ.....	3
5 АУМАҚТЫ ЖОСПАРЛАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ҒИМАРАТТАР МЕН ИМАРАТТАРДЫ ОРНАЛАСТЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ	5
5.1 Ауылшаруашылық ғимараттар мен имараттардың жіктелімі	5
5.2 Аумақты жоспарлау және ғимараттар мен имараттарды орналастыру ережелері ..	6
5.3 Жолдарды, кіріс және өтпе жолдарды жобалау ережелері	11
5.4 Тік жоспарлау мен көркейтуді жобалау ережелері.....	14
5.5 Ауылшаруашылық кәсіпорын алаңдарының қоршауын жобалау ережелері	16
6 ИНЖЕНЕРЛІК ЖЕЛІЛЕРДІ ОРНАЛАСТЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ	17
7 ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЕРЕЖЕЛЕРІ.....	18
8 ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІНІҢ ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕРІ МЕН ІС-ШАРАЛАРЫ.....	18
А қосымшасы (ақпараттық) Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кем тығыздықпен жүргізудің нормативтік талаптары.....	20

КІРІСПЕ

Осы ережелер жинағы ҚР ҚН 3.01-04 «Ауылшаруашылық кәсіпорындарының бас жоспарлары» құрылыс нормаларында белгіленген міндетті талаптарды дамыту және қамтамасыз ету мақсатында әзірленген және жобалаудағы қолайлы шешімдері сипатталады.

Ережелер ҚР ҚН 3.01-04 «Ауылшаруашылық кәсіпорындарының бас жоспарлары» құрылыс нормаларының міндетті талаптарын дамытудағы және қамтамасыз етудегі немесе міндетті нормалармен реттелмеген жекелеген дербес мәселелер бойынша өзін ақтаған және тәжірибеде тексерілген қағидаттарды белгілейді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ БАС ЖОСПАРЛАРЫ

ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

Осы ережелер жинағы өндірістегі еңбек қызметіне қажетті жағдай туғызуды және кәсіпорындарды құру, пайдалану мен тарату барысында адамдардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді қоса адамдардың өмірі мен денсаулығын өндірістік ортаның жағымсыз әсерінен қорғау мақсатында жобалауға, құрылысқа, қайта құрылыс жүргізуге және ауыл шаруашылық кәсіпорындарын техникалық қайта жабдықтау бойынша ұсыныс ретінде беріледі.

***2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР**

Осы ережелер жинағын қолдану үшін келесі сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:
Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 9 маусымдағы № 481-ІІ Су кодексі.
Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы № 442-ІІ Жер кодексі.
Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы № 212-ІІІ Экологиялық кодексі.

«Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі № 242-ІІ Заңы.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17 қарашадағы №1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

ҚР ЕЖ 2.02-101-2014 Ғимараттар мен құрылыстардың өрт қауіпсіздігі.

ҚР ҚНЖЕ 2.04-03-2002 Құрылыс жылу техникасы.

ҚР ЕЖ 2.04-31-2012 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ЕЖ 3.01-101-2013* Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және салу.

ҚР ҚН 3.03-14-2014 Темір жолдар.

ҚР ЕЖ 3.03-31-2013 Автомобиль жолдары.

ҚР ЕЖ 4.01-103-2013 Сумен жабдықтау және канализацияның сыртқы желілері мен құрылыстары.

ҚР ЕЖ 4.02-10-2013 Жылу желілері.

ҚР ҚН 3.01-03-2011 Өнеркәсіптік кәсіпорындардың бас жоспарлары.

ҚР ҚН 3.01-04-2012 Ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарлары.

МҚН 2.02-05-2000* (2008ж.бас.) Көлік тұрақтар.

Ресми басылым

ҚР ЕЖ 3.01-104-2012*

ҚР ЕЖ 3.06-15-2005 Ғимараттар мен құрылыстарды халықтың қимылы шектеулі тобы үшін қол жетімділік есебімен жобалау.

ҚР ҚБҚ 3.01-05-2001 Қала құрылысы. Мүгедектердің және басқа да жүріп-тұруы шектеулі топтардың қажеттіліктерін ескере отырып, елді мекендерді жоспарлау және салу.

ҚР ЕЖ 3.06-101-2012* Халықтың жүріп-тұруы шектеулі топтары үшін қол жетімділікті ескере отырып, ғимараттар мен құрылыстарды жобалау. Жалпы ережелер.

ҚР ҚН 3.03-22-2013 Өнеркәсіптік көлік.

ҚНЖЕ 2.05.11-83 Ішкі шаруашылық көлік жолдары колхоздарда, совхоздарда және басқа да ауыл шаруашылығы кәсіпорындары мен ұйымдарында.

МЕМСТ 9238-83 1520 (1524) мм-лік жолдың жылжымалы теміржол құрамдарының құрылыстарға жақындау қашықтығы.

МЕМСТ 9720-76 750 мм-лік жолдың жылжымалы теміржол құрамдарының құрылыстарға жақындау қашықтығы.

Қазақстан Республикасының электр қондырғыларын орнату ережелері» (ЭҚЕ-2015), Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 230 бұйрығымен бекітілген.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 ж. 17 қаңтарындағы № 93 қаулысымен бекітілген «Өндірістік нысандарда санитарлық қорғаныс аймағын белгілеуге қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелері.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 28 шілдедегі № 554 бұйрығымен бекітілген «Су көздеріне, шаруашылық-ауыз сумен қамсыздандыруға, мәдениет және тұрмыс нысандарында су тұтыну және су нысандарының қауіпсіздігіне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелері.

Жоспаралды, жоспарлық, жобаалды және жобалық құжаттаманы әзірлеу барысында шаруашылық немесе басқа қызметтің қоршаған ортаға тигізетін ықтимал әсерін бағалауды өткізу жөніндегі нұсқаулық». Қоршаған ортаны қорғау Министірлігінің 28.06.2007 N 204-п нұсқаулығы. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

Ескертпе - Пайдалану кезінде ағымдағы жылғы жағдай бойынша жыл сайын жасалатын «Қазақстан Республикасының аумағында әрекет ететін сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен нормативтік техникалық құжаттардың тізбесі», «Қазақстан Республикасының стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттардың көрсеткіштері» және «Қазақстан Республикасының стандарттау жөніндегі мемлекетаралық нормативтік құжаттардың көрсеткіштері» ақпараттық каталогтары бойынша және ай сайын шығарылатын ақпараттық бюллетеньдерге – ағымдағы жылы жарияланған журналдарға және стандарттардың ақпараттық сілтемелеріне сәйкес сілтемелік құжаттардың қолданылуын тексеру орынды. Егер сілтеме құжаты ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы норматив қолданылған кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтеме құжаты ауыстырылмаған болса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

3 ТЕРМИНДАР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы ережелер жинағында ҚР ҚН 3.01-04 терминдері мен анықтамалар қолданылды.

4 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҚ КӘСІПОРЫНДАРЫН ОРНАЛАСТЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

4.1 Ауылшаруашылық кәсіпорындар, ғимараттар мен имараттар ауылшаруашылық мақсатына арналған, өнеркәсіптік жерлерде, сонымен қатар елді мекендердің аумақты жоспарлау құжаттарында – әкімшілік аймақтарды аумақтық жоспарлау құжаттарында, бас жоспарлар сызбаларында, ауылдық қоныстар мен қонысаралық аумақтарды жоспарлау жобаларында – белгіленген аумақтық өндірістік аймақтарында орналасады.

4.2 Ауылшаруашылық кәсіпорындарын салуға арналған алаңдарды таңдау жерлердің барынша үнемді пайдаланылуын және ауылшаруашылық жерлерді иеліктен айыруға байланысты жер телімдерін иеліктен айыру мен ауылшаруашылық өндіріс шығындарынан келетін залалды ескере отырып, оларды ықтимал орналастыру нұсқаларын қарастыру нәтижелері негізінде жасалған техника-экономикалық есептеулермен расталады.

4.3 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарын кеңейту үшін жер телімдерін қорда сақтау әдетте көрсетілген кәсіпорын алаңдарының шекарасының сыртындағы жерлер есебінен рұқсат етіледі. Осы мақсатта, Қазақстан Республикасының Су және Жер Кодекстерінің талаптарына сай, алаңды таңдау кезінде белгіленген тәртіппен іргелес жер телімдерін қосымша алып беру мүмкіндігі қарастырылуы қажет.

Тиісті техника-экономикалық негіздеме болған жағдайда ғана жобалау тапсырмаларына сәйкес ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарындағы жер телімдерін қорда сақтауға рұқсат етіледі.

4.4 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарын, ғимараттарды мен имараттарды өзендер немесе су айдындарының жағалауына орналастырған жағдайда, кәсіпорын алаңдарының жоспарлау белгілері су ағынның тіреуі мен бағытын, сонымен қатар толқынның есептік биіктігі мен оның желқумасын қосқанда, есептік су деңгейінен 0,5 м кем емес биіктікпен алу қажет.

Пайдалану мерзімі 10 жылдан астам болатын кәсіпорындар үшін есептік деңгей ретінде 50 жылда бір рет қайталану ықтималдығы бар ең жоғары су деңгейін, ал 10 жылға дейінгі мерзімді кәсіпорындарға 10 жылда бір рет деп алу қажет.

Ескертпелер

1 Кәсіпорындарды ең биік су деңгейі өте жиі қайталанатын жер телімдерінде орналастыру тиісті техника-экономикалық негіздеме жасалып, кәсіпорындарды су басудан қорғау үшін қажетті құрылыстар салынған кезде рұқсат етіледі.

2 Пайдалану шарттары бойынша қысқа мерзім бойы су басу ықтималдығы бар ауыл шаруашылық кәсіпорындарына осы тармақтың талаптары тарамайды. Бұл орайда су қоймаларын ластанудан қорғау жөніндегі талаптарды орындау қажет.

4.5 Ауыл шаруашылық кәсіпорындары су қоймалары жағалауы аймақтарына орналастырылып, кәсіпорындардың су қоймасымен тікелей байланысы болмаған жағдайда олардың арасында ені 40 метрден кем болмайтын құрылыс салынбаған жаға жолағын қалдыруды қарастыру керек.

4.6 Минералды тыңайтқыштар мен өсімдіктерді қорғауға арналған химиялық құралдар қоймаларын орналастырған кезде зиянды заттардың су қоймаларына түсуін болдырмаудың қажетті шаралары орындалуы қажет.

Минералды тыңайтқыштар және өсімдіктерді қорғауға арналған химиялық құралдар

қоймаларын балық шаруашылық су қоймаларынан 2 километрден кем болмайтын ара қашықтықта орналастырған жөн. Ерекше қажеттілік туындаған жағдайда балық қорын қорғау жұмыстарымен айналысатын органдармен келісе отырып, көрсетілген қоймалардан балық шаруашылықтарына дейін ара қашықтықты азайтуға рұқсат етіледі.

4.7 Радиостанциялар, қатты әсері бар улы заттар кәсіпорындары мен қоймалары және арнайы бағыттағы кәсіпорындар мен нысандар орналасқан аймақтарда ауыл шаруашылық кәсіпорындарын орналастыру кезінде жобаланған ауыл шаруашылық кәсіпорындарынан көрсетілген нысандарға дейінгі ара қашықтық қолданыстағы санитарлық нормаларға сәйкес алынуы қажет.

Заттарды мен материалдарды, олардың негізінде өндірілетін бұйымдарды өндіру және сақтау нысандарының маңына ауыл шаруашылық кәсіпорындарын, ғимараттар мен имараттарды орналастыру көрсетілген нысандарды қадағалайтын мемлекеттік бақылау органдарымен, министірліктермен және ведомстволармен келісе отырып, белгіленген тәртіппен бекітілген арнайы нормативтік құжаттар бойынша белгіленетін жабық (қауіпті) аймақтар мен аудандардың шекараларын есепке алып жүзеге асырылуы қажет.

4.8 Кешен құрылысын жүргізуге арналған жер телімін таңдаған кезде аумақтың эпизоотикалық, малдәрігерлік-санитарлық, санитарлық-гигиеналық және басқа да ерекшеліктері есепке алынады.

4.9 Жаңа нысандарды салуға және қолданыста бар нысандарды кеңейтіп салуға арналған алаң аэроклиматтық сипаттамаларды, жер бедерін, атмосфераға өнеркәсіптік шығарындылардың таралу заңдылығын, атмосфераның ластану әлеуетін (АЛӘ) есепке ала отырып, тұрғын, демалыс, шипажай аймақтарына, халықтың демалысына арналған аймақтардың ық жағынан таңдап алынады.

4.10 Малшаруашылық, құшаруашылық, аң өсіру кәсіпорындарын, малдәрігерлік мекемелерді, минералды тыңайтқыштар мен өсімдіктерді қорғауға арналған химиялық құралдар қоймаларын басқа ауылшаруашылық нысандар мен тұрғын аймақтың ық жағына орналастыру керек.

4.11 1-ші және 2-ші сыныпты қауіпке жататын атмосфералық ауаны ластағыш көзі бар кәсіпорындар мен өнеркәсіптік тораптарды 1 м/с дейінгі жылдамдықпен соғатын желдері басым, ұзақ немесе жиі қайталанатын тымық, ауа-райы жиі өзгертін, тұманды (жылына 30 - 40%, қыс бойына 50 - 60% күн) жерлерге орналастыруға болмайды.

4.12 Адам тіршілік ететін ортаға және оның денсаулығына кері әсер беру көзі болып табылатын технологиялық үдерістері бар өндіріс нысандары үшін кәсіпорындардың, өндірістердің, нысандардың санитарлық жіктеліміне сәйкес санитарлық қорғаныс аймақтары (ары қарай - СҚА) белгіленеді. СҚА көлемі, оны ұйымдастыру мен көркейту «Өндіріс нысандарының санитарлық қорғаныс аймақтарын белгілеу жөніндегі санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелеріне сәйкес анықталады.

4.13 СҚА ені көлемінің жеткіліктілігі адам тұратын ортаның жалпы ластануын, сонымен қатар қолданыстағы ұқсас нысандар орналасқан аймақтарда жүргізілген зертханалық тексерулердің нәтижелерін есепке ала отырып, атмосфералық ауаның болжамдық ластану деңгейлерін, шудың таралуын, дірілді, электр-магнитті өрістерді, радиацияны т.с.с. есептеу жолымен расталады

4.14 Қолданыстағы СҚА көлемі нормативтік деңгейдегі техникалық және

технологиялық құралдармен қамтамасыздандыру мүмкіндігі болмаған жағдайда және/ немесе заттай зерттеудің және ықпал жасаудың әртүрлі факторлары бойынша жасалған өлшемдердің нәтижесі бойынша ұлғайтылады. Жағдайды бағалау нысанды пайдаланған соңғы үш жылдағы өлшенген көрсеткіштердің орташа жылдық нәтижелері бойынша жүзеге асырылады.

4.15 Ені 100 метрден астам болып келетін санитарлық қорғаныс аймақтары шекарасының тұрғын аймақ жағына тұратын аймақ жағына ені 30 метрден кем болмайтын ағаш-бұталы жасыл желек жасалуы тиіс, ал аймақтың ені 50 метрден 100 метрге дейін болса, жасыл желектің ені 10 метрден кем болмауын қарастыру қажет.

4.16 Кешендер кәсіпорындарды технологиялық жобалау нормаларына және оларда көзделген өндірістік ғимараттарға қойылатын санитарлық талаптарға, кешендегі жеке орналасқан ғимараттар мен имараттардың санитарлық және малдәрігерлік ара қашықтығы, сумен қамсыздандыру, кәріз, желдету, жарықтандыруға қойылатын санитарлық талаптарға сай әзірленген типтік немесе дербес жобалар негізінде салынады.

5 АУМАҚТЫ ЖОСПАРЛАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ҒИМАРАТТАР МЕН ИМАРАТТАРДЫ ОРНАЛАСТЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

5.1 Ауылшаруашылық ғимараттар мен имараттардың жіктелімі

5.1.1 Өндірістік ауылшаруашылық ғимараттар мен имараттар ауылшаруашылық өндірістің әртүрлі салаларына арналады.

Ауылшаруашылық ғимараттар мен имараттардың келесі негізгі түрлері болады:

- малшаруашылық ғимараттар мен имараттар – сиыр қоралар, төлге арналған жайлар, бұзау қоралар, шошқа қоралар, қой қоралар, қашарлар т.с.с.;

- құс шаруашылық ғимараттар мен имараттар – қолдан балапан шығару инкубаторийлері, жас құстарды асырауға, етті балапандарды (бройлер) өсіруге, ересек құстарды өсіруге арналған құс қоралар, акклиматизаторлар;

- малдәрігерлік – малдәрігерлік амбулаториялар, стационарлар, изоляторлар, малдың терісін өңдеуге арналған имараттар; малдәрігерлік зертханалар; малдәрігерлік-санитарлық нысандар – санитарлық қасапханалар және сырқат жануарлар мен құстарға малдәрігерлік жәрдем беруге, алдын алу және малдәрігерлік-санитарлық іс-шараларды, сонымен қатар диагностикалық зерттеулерді өткізуге арналған басқа да ғимараттар мен имараттар;

- сүрлем мен пішендемені сақтауға арналған ғимараттар мен имараттар – қышқыл сүрлем мен тұщы пішендемені (шөпті) жасау және сақтау үшін қолданылатын жайлар;

- қойма ғимараттары мен имараттары – көкөністерді, дәнді дақылдарды, тұқымды және тағы басқа да ауылшаруашылық өнімдер мен материалдарды сақтауға арналған көкөніс қоймалары, қамбалар, элеваторлар, жүгері қоймалары, минералды тыңайтқыш қоймалары т.с.с.;

- культивациялық – көкөніс, өсімдік, саңырауқұлақ және гүл өсіруге арналған көшетханалар, жылыжайлар, гүл, саңырауқұлақ жылыжайлары;

- ауылшаруашылық өнімдерді өңдеу мен қайта өңдеуге арналған ғимараттар – астық кептіргіштер, техникалық дақылдарды кептіргіштер, көкөніс кептіргіштер, жем жасау цехтары және құрама жем кәсіпорындары, диірмендер, ферма жанындағы сүт сақтағыштар, сүтті бастапқы өңдеу орындары, сүт, май және май-ірімшік зауыттары,

томат қайнату және ашытып-тұздау цехтары т.с.с.;

– ауылшаруашылық машиналарды жөндеу мен сақтауға арналған ғимараттар – машиналарға техникалық қызмет көрсету мен жеңіл жөндеуге арналған ұжымшарлық шеберханалар, машина-трактор жөндеу шеберханалары, тракторлар мен комбайндардың гидрожүйелерін жөндеу цехтары, мотор жөндеу, автокөлік жөндеу, комбайн жөндеу цехтары мен зауыттары, трактор, комбайн, ауылшаруашылық машиналар мен автокөлік гараждары т.б.

5.2 Аумақты жоспарлау және ғимараттар мен имараттарды орналастыру ережелері

5.2.1 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарының бас жоспарларын келесі мәселелерді қарастыру қажет:

1) жоспарда ауыл шаруашылық кәсіпорындарының аумағын тұрғын аймақпен және өндірістік аймақ шегіндегі басқа да ауыл шаруашылық кәсіпорындарымен үйлестіруді;

2) ауылшаруашылық және өнеркәсіптік кәсіпорындарды экономикалық мақсаттылықпен бір жер телімінде орналастыру мен оларға ортақ қосалқы және қызмет көрсету нысандарын ұйымдастыруды;

3) кәсіпорындарды, ғимараттар мен имараттарды олардың ең кіші ара қашықтығын сақтай отырып орналастыруды;

4) кешенді және инженерлік-техникалық алаптарды орындап, табиғи-климаттық, геологиялық және тағы басқа жергілікті жағдайларды ескере отырып, біртұтас сәулет ансамблін құруды;

5) қоршаған ортаны өндірістік шығарындылармен және ағыстармен ластанудан қорғау іс-шараларын және қалдықтарды ҚР Экологиялық кодексіне сай зарарсыздандыру, пайдалану және көму іс-шараларын;

6) ауыл шаруашылық кәсіпорындарының өндірістік аймағын кеңейту мүмкіндігін;

7) құрылыс және жинақтау жұмыстарын жаңа технологиялар мен материалдарды қолдана отырып, индустриалдық әдістермен жүзеге асыруды;

8) кәсіпорындарды іске қосу кешендерімен немесе кезек-кезегімен салу мен пайдалануға қосуды;

9) құрылыс кезінде құнарлылығы бұзылған жерлерді қалпына келтіруді және топырақтың құнарлы қабатын құнарлылығы кем жерлерге төсеуді;

10) жоспарлау шешімдерінің техника-экономикалық тиімділігін.

5.2.2 Ауылдық елді мекендердің қайта құрылыс жүргізілетін өндірістік аймақтарын бас жоспарлары мен қайта құрылыс жүргізілетін ауылшаруашылық кәсіпорындарының бас жоспарларының сызбаларын әзірлеу барысында келесі мәселелерді қарастыру қажет:

1) өндірістік нысандарды бір жер теліміне біріктіруді;

2) өндірістік аймақтарды қайта құрылыс жүргізілетін ауылшаруашылық кәсіпорындарын кеңейтіп, жаңа ауылшаруашылық кәсіпорындарын орналастыруға арналған жер телімдерін белгілей отырып жоспарлап, құрылыс жүргізуді;

3) аз пайдаланылатын кіріс жолдар мен жолдарды жоюды;

4) әрі қарай даму үшін жер телімі жоқ ұсақ және көнерген кәсіпорындар мен нысандарды, сондай-ақ, қажеті жоқ немесе тұрғын аймағына, көршілес кәсіпорындарға

және қоршаған ортаға кері әсерін тигізетін кәсіпорындар мен нысандарды жоюды;

5) жойылатын кәсіпорындар мен нысандар орналасқан жер телімдерінің құнарлылығын міндетті қалпына келтіруді;

6) өндірістік аумақтар мен санитарлық қорғаныс аймақтарының көріктендірілуін жақсартуды, құрылыстың сәулеттік деңгейін арттыруды;

7) автокөлік тұрағын орналастыруға арналған алаңдарды ұйымдастыруды;

8) жоспарлық шешімдердің техника-экономикалық тиімділігін.

5.2.3 Қайта құрылысы жүргізілетін ластағыш заттарды шығаратын ауыл шаруашылық кәсіпорындарында барынша жетілген өндіріс технологиясын енгізуді, анағұрлым тиімді құралдар мен ластағыш заттарды тауып, кәдеге жарату құрылыстары қолданылуы көзделуі тиіс.

5.2.4 Әдетте өндірістік аймақтардың аумағы ортақ желілік темір жолдармен немесе автокөлік жолдарымен және өзендермен бөлінбеуі қажет.

Ауылдық елді мекендердің өндірістік аймақтарының жекеленген жер телімдерінде санитарлық қорғаныс аймақтары 500 м-ден асатын кәсіпорындар мен нысандарды орналастыру керек.

5.2.5 Малшаруашылық, құсшаруашылық және аң өсіретін фермаларды, малдәрігерлік мекемелер мен өнеркәсіптік негізде жұмыс істейтін сүт, ет және жұмыртқа өндіру кәсіпорындарын басқа ауылшаруашылық нысандар мен тұрғын аймақтың ық жағына орналастыру қажет.

Минералды тыңайтқыштар мен өсімдіктерді химиялық қорғау құралдарын сақтау қоймаларын тұрғын, қоғамдық және өндірістік ғимараттардың ықтасын жағына орналастыру керек.

5.2.6 Ауылдық елді мекендердің өндірістік аймақтарында орналасатын ауыл шаруашылық кәсіпорындарын, ғимараттар мен имараттарды осы нысандар үшін біркелкі өндірістік үдерістердің ерекшеліктеріне, санитарлық, малдәрігерлік және өрт қауіпсіздігі талаптарына, жүк айналымына, қызмет көрсетуші көліктердің түріне, су, бу, электр қуатын тұтынуына қарай, құрылыстың кезектілігін ескере отырып, біріктіру қажет, және де мына учаскелерді ұйымдастыру керек:

а) кәсіпорын алаңдарын;

б) қосалқы өндірістің ортақ нысандарын;

в) қоймаларды.

5.2.7 Кешеннің (арнаулы шаруашылықтың) аумағы бір-бірінен оқшауланған келесі аймақтарға бөлінеді:

– зауыт алды аймағы (кәсіпорын шекарасынан тыс, оның кіріс-шығыстары аймағында);

– өндірістік аймақ, онда қатты жабынды әрі шатырлы болып келетін жануарлардың қоралары, жайылым және жемшөп беру алаңдары, малдәрігерлік нысандар орналасады;

– әкімшілік-шаруашылық, оған әкімшілік-шаруашылық және техникалық қызметтердің ғимараттары мен имараттары, автокөліктер мен тағы басқа көлік құралдарын жуу эстакадасы мен зарарсыздандыру алаңы кіреді;

– жемшөп аймағы, онда жемшөп дайындауға және оны сақтауға арналған нысандар орналасады. Жемшөп цехы, жемшөп қоймалары мен сақтау орындары өндірістік аймақтың шекарасында орналастырылады;

– өндіріс қалдықтарын жинау, зарарсыздандыру, қайта өңдеуге арналған сақтау орындары.

Аудандастыруда құрылыстың нақты жағдайлары ескерілуі тиіс.

5.2.8 Сыйымдылығы 20 машина орнын құрайтын автокөлік тұрағына арналған ашық алаңдарда ені 6 м-ден кем келмейтін біріккен кіру-шығу жолдарын жасауға болады. Сыйымдылығы одан астам болған жағдайда, бөлек кіру және шығу жолдары қарастырылуы тиіс, ХҚЕ 2.02-05.

5.2.9 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарының жоспарлық шешімдері технологиялық жобалау нормаларына сай қабылдануы тиіс.

5.2.10 Бойлық желдету шамдары бар ғимараттар мен қабырғаларында жайларды желдетуге арналған ойықтары бар ғимараттарды жаз мезгіліндегі желдің негізгі бағытына көлденең немесе 45°-тан кем емес бұрышпен бойлық білік түрінде орналастыру қажет.

5.2.11 Қыс бойындағы қар жабыны 50 см-ден астам болып келетін аймақтарда ауылшаруашылық кәсіпорын алаңдарының толассыз желдетілуін қарастыру қажет. Ол үшін өтпе жолдарды, ірі ғимараттар мен имараттардың бойлық біліктерін, шамдарды (желдету шамдарын қоспағанда) қыс мезгіліндегі негізгі жел бағытын бойлай немесе оған 45°-тан аспайтын бұрышпен орналастыру қажет.

5.2.12 Малдәрігерлік мекемелерді (малдәрігерлік және санитарлық өткізгіштерді қоспағанда), қазандықтарды, ашық типті көң-қоймаларды малшаруашылық, құсшаруашылық және аң өсіретін ғимараттар мен имараттардың ық жағына орналастыру керек.

Ескертпе – Көң-қойма қоршалған болып, нысан жайларының ық жағында, малшаруашылық ғимараттардың бедерінен төмен әрі 100 м-ден кем емес қашықтықта орналасуы тиіс.

5.2.13 Әдетте жылыжайлар жерасты суларының ең жоғарғы деңгейі жердің үстіңгі қабатынан 1,5 м-ден кем болмайтын оңтүстік немесе оңтүстік-шығыс беткейлерде орналастырылады.

Жылыжайлардың жер телімдерін жоспарлау кезінде келесі талаптарды сақтау керек:

– негізгі имараттар функционалдық мақсаты бойынша топтастырылуы тиіс (жылыжайлар, топырағы жылытылатын алаңдар), және де еңбекті көп қажетсінетін жұмысты механизациялау үшін қажетті жағдай туғызуды қамтамасыз ететін жолдар мен аралық жолдар жүйесін жасау көзделуі тиіс;

– жылыжайлардың қысқы желден табиғи қорғанысы болмаған жағдайда, қардан және желден қорғау жолақтарын жасау керек.

5.2.14 Ауылшаруашылық өнімдерді сақтау орындары мен қоймаларды жерасты суларының ең жоғарғы деңгейі жердің үстіңгі қабатынан 1,5 м-ден кем болмайтын, жақсы желдетілетін жер телімдерінде орналастыру керек.

5.2.15 А, Б және В өндірістері орналасқан ғимараттар мен имараттарды, сондай-ақ минералды тыңайтқыштар мен өсімдіктерді химиялық қорғау құралдары қоймаларын өзге өндірістік ғимараттар мен имараттардың ық жағына орналастыру керек (орташа жылдық жел бағыты бойынша).

Ескертпе – Малшаруашылық, құсшаруашылық және аң өсіру кәсіпорындарын жобалау кезінде жемшөп цехтары мен қатты жемшөп қоймаларын технологиялық жобалаудың тиісті нормалары бойынша

орналастыру керек.

5.2.16 Технология шарттары бойынша басқа жоспарлық шешімдерді қолдануға мүмкіндік болмаған жағдайда жартылай тұйық аулаларды құрайтын ғимараттарды пайдалануға болады.

Жартылай тұйық аулаларды ұзын жағын желдің басым бағытының бойына немесе одан 45°-тан аспайтын бұрышпен орналастыру керек, бұл орайда II-тәріздес пішінді ғимарат ауласының ашық жағы желдің басым бағытының жел жағына қарап тұруы тиіс.

5.2.17 Тұйық және жартылай тұйық аулаларда ғимараттарға жапсыра салынған жайлар болуы тиіс, сонымен қатар жеке тұратын ғимараттарды не имараттарды орналастыруға клісім берілмеуі мүмкін.

Ескертпе – Тиісті негіздеме болған жағдайда, осы аталған аулаларға ластағыш заттарды ауа таратпайтын өндіріске арналған жапсырма жайларды жасауға болады, бұл орайда олар қабырға ұзындығының 25 %-нан астамын алып тұрмауы, ал ауланың жапсырма жай жағындағы ені қарсы тұрған ғимараттың ең үлкен биіктігінен кем болмауы, бірақ өртке қарсы бөліністен кем болмауы шарт.

5.2.18 Терезе ойығы арқылы жарықтандырылатын ғимараттың алдындағы жартылай тұйық ауланың ені ауланы құрайтын қарсы тұрған ғимараттардың ернеуіне дейінгі биіктіктерінің жартылай мөлшерінен кем болмауы, бірақ 12 м-ден кем болмауы тиіс. Ауыл шаруашылық кәсіпорындарын, ғимараттар мен имараттардың қайта құрылысын жүргізу кезінде қадағалау және сараптау органдарымен келісе отырып, жартылай тұйық ауланың енін 9,0 м-ге дейін қысқартуға болады.

Ескертпелер

1 Бір-біріне жанасып тұрған үш ғимараттан құрылып, тереңдігі мен енінің ара қатынасы бірден астамды құрайтын аула жартылай тұйық деп аталады.

2 Тереңдігі мен енінің ара қатынасы 3-тен астам болып келетін ауланы құрайтын қосқабатты және одан жоғары ғимараттардың, сонымен қатар аулада нормативтік мөлшерден астам мөлшерде ластағыш заттар жиналуы мүмкін болған жағдайда аулада ашық жағына қарама-қарсы орналасқан ені 4 м-ден, ал биіктігі 4,5 м-ден кем келмейтін ойық болуы тиіс.

3 Температурасы төмен болып келетін аймақтарда жартылай тұйық ауланың ашық жағы басым бағыттағы желдердің ығына қарауы тиіс, аула басқа жаққа қарап тұрған жағдайда оның ашық жағының алдына ғимараттар немесе қоршаулар салу қажет.

5.2.19 Технологиялық және жоспарлық негіздемелер болған жағдайда келесі аталған шарттарды орындай отырып, барлық жағынан тұйықталған ауланы құрайтын ғимараттар салуға болады:

а) ауланың ені ауланы құратын ғимараттардың ең үлкен биіктігінен кем болмауы, бірақ 18 м-ден кем болмауы тиіс;

ә) ауланың екі қарама-қарсы жағында ені 4 м-ден, биіктігі 4,5 м-ден кем келмейтін ашық өтпе жолдар болуы тиіс.

5.2.20 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарының өндірістік және қосалқы ғимараттарын біріктірудің техника-экономикалық негіздемесі болған жағдайда, технологиялық, құрылыс және санитарлық нормаларды орындай отырып, оларды біріктіруге болады.

Трансформаторлы аралық станциялар мен кернеуі 6-10 кВ-тық тарату орындарын, желдету камералары мен құрылғыларын, жанбайтын сұйықтықтар мен газдарды қайта

айдау сорғы жайларын, оңай тұтанатын және жанғыш сұйықтықтар мен газдарды сақтау қоймаларын қоспағанда, аралық шығыс қоймаларын әдетте өндірістік ғимараттардың ішіне салу немесе оларға жапсарластырып салу жобалануы тиіс.

5.2.21 Кәсіпорын алаңында орналасқан қарама-қарсы тұрған ғимараттардың бөлу біліктері бір-біріне сәйкес келуі тиіс.

5.2.22 Терезе ойығы арқылы жарықтандырылатын ғимараттар мен имараттардың ара қашықтығы қарсы тұрған ғимараттар мен имараттардың ең үлкен биіктігінен кем болмауы тиіс (ернеуіне дейінгі).

Ескертпелер

1 Бір-біріне қарсы тұрған ғимарат не имарат ықтимал көлеңкелі аймақта орналасқан және онда жарықтандыру ойықтары болмаған жағдайда, олардың ара қашықтықтары жарықтандыру ойықтары жоқ ғимарат не имараттың биіктігімен айқындалады.

2 Жарықтандыру ойықтары жоқ биік имараттарды (құбырлар, мұраналар, этажеркалар, тіреулер т.с.с.) жарықтандыру ойықтары бар ғимараттың қабырғасынан диаметр ұзындығынан немесе имараттың ғимаратқа қарап тұрған ұзындығынан кем қашықтыққа орналастыруға болады. Ғимарат қабырғасының биік имараттан ықтимал көлеңке түсетін жерінде жарықтандыру ойықтары болмаса, олардың ара қашықтығы осы техникалық кодексте нормаланбайды.

3 Бойлық шамдары ғимараттың қасбетінен 3 м-ден кем емес қашықтықта орналасқан ғимараттар үшін ғимараттың биіктігі деп шам ернеуінің үстіне дейінгі биіктікті алу қажет.

4 Терезелердің қарсы тұрған ғимараттардан көлеңкелену есебі бойынша екі қарсы тұрған ғимаратта нормалар бойынша талап етілетін табиғи не қосарлы жарықтандыруды қамтамасыз етуге болатын жағдайларда осы аталған қашықтықтарды кемітуге болады.

5.2.23 Ашық ауадағы немесе жылытылмайтын жұмыс орындарынан (дәретханаларды қоспағанда) санитарлық-тұрмыстық жайларға дейінгі қашықтықтар 500 м-ден аспауы тиіс.

Жұмысшылар санитарлық-тұрмыстық жайлардан жұмыс орнына дейін және кері қарай көлікпен жеткізілген жағдайда, жұмыс орындарынан аталған жайларға дейінгі қашықтықтар нормаланбайды.

5.2.24 Бордақылау алаңдарын тұрғын елді мекендерге қатысты басым желдің ық жағына орналастырады, жалпы еңісін 4-6 градус етіп оңтүстік және оңтүстік-батыс бөктерге орнатқан жөн. Сондай-ақ, әрбір қораның астаулар мен мал демалатын орындардан 2-3 градус еңісі болуы керек.

5.2.25 Малды өсіру, жетілдіру және бордақылау фермаларында (кешендерінде) мал сою-санитарлық орындар немесе мал сою алаңдары салынады.

5.2.26 Карантин ғимараты жеке, малшаруашылық және басқа да өндірістік жайлардан 100 м-ден кем емес қашықтықта орналастырылады. Онда көнді шығару, өңдеу, зарарсыздандыру, сақтау және кәдеге жарату автономиялық жүйесі қарастырылады.

5.2.27 Карантин жайлары кіріс-шығыс зарарсыздандыру кедергілері бар тұтас қоршаумен қоршалады.

5.2.28 Кешендердің құрылысын жүргізу кезінде бірінші кезекте малдәрігерлік нысандар, тазарту имараттары, қатты жабынды жолдар және кешендердің қалыпты пайдаланылуын қамтамасыз ететін басқа да нысандар пайдалануға беріледі.

5.2.29 Көнді сақтау және зарарсыздандыру аймағы кешен аумағы қоршауының сыртында ық жағында, сүт блонынан 100 м-ден кем емес қашықтықта орналасады және биіктігі 1,5 м-лік қоршаумен қоршалып, ені 10 м-ден кем болмайтын көпжылдық жасыл

желекпен қорғалады.

5.2.30 Зарарсыздандыру блогы немесе зарарсыздандыру кедергісі кәсіпорын аумағына кіретін басты кіріс жолда орналастырылады және санитарлық өткізгішпен бұғатталады.

5.2.31 Теміржолдың тораптық және сұрыптау станцияларына дейінгі малдәрігерлік алшақтық 1,5 км-ден, ал басқа теміржол станцияларына дейінгілері - 500 м-ден кем болмауы тиіс.

5.2.32 Жеңіл автокөліктер тұрағын жасау, ақаба суды тазарту, көмірсутекті шикізаттың магистралды құбырларын, компрессорлық және мұнай тарту станцияларын салу үшін санитарлық алшақтықтар жасалады.

5.2.33 Елді мекеннен авиациялық тәсілмен пестицидтермен (улы химикаттармен) өңделетін ауылшаруашылық егістіктерге дейінгі санитарлық алшақтық 2000 метрден кем болмауы тиіс.

5.2.34 Аэродром орналасқан аймаққа ғимараттар, электр қуатының жоғары вольты желілерін, радиотехникалық және әуе кемелерінің ұшу қауіпсіздігіне қауіп төндіретін немесе аэродромның навигациялық құралдарының қалыпты жұмысына кедергі туғызуы ықтимал тағы басқа ғимараттарды орналастыру аэродром иелігінде тұрған кәсіпорындармен және ұйымдармен келісілуі тиіс.

Аэродромға әуемен кіру жолдары шегінде, сондай-ақ, аэродромның бақылау нүстесінен (АБН) 10 км радиустағы шекарадан тыс жерлерге барлық нысандарды орналастыруды келісу қажет.

Тамақ қалдықтарын жинау орындарын, аң фермаларын, мал сою орындарын және құстардың көптеп тартылуы мен жиналуымен сипатталатын басқа да нысандарды АБН-нен 15 км-ден жақын қашықтыққа орналастыруға тыйым салынады.

5.2.35 Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңының басты өткізу орнын жұмыскерлердің негізгі келу тарапына жасауды қарастыру қажет.

Бірнеше өткізу орны жасалған жағдайда, қоғамдық жолаушылар көлігінің аялдамаларын ескере отырып, оларды бір-бірінен 1,5 км-ден аспайтын қашықтыққа орналастыру керек.

5.2.36 Өткізу орындарының алдына осы орынды пайдаланатын бір жұмыскерге 0,15 м² есебімен (ең үлкен ауысымда), бірақ 25 м²-ден кем емес алаң салу көзделуі тиіс.

5.2.37*Зауыт алдындағы аймақ шегінде ҚР ЕЖ 3.01-101 талаптарына сай автокөлік тұрағын жасау көзделуі керек. (*Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық*).

5.2.38 Ғимараттар мен имараттардың, соның ішінде инженерлік желілердің ара қашықтықтарын ең кіші рұқсат етілгендей қабылдау керек, бұл орайда кәсіпорын телімдеріне (алаңдарына) құрылыс салу тығыздығы осы Ережелер жинағының А қосымшасында көрсетілгеннен кем болмауы тиіс.

5.3 Жолдарды, кіріс және өтпе жолдарды жобалау ережелері

5.3.1 Ауылшаруашылық кәсіпорындарының сыртқы жүк және жолаушы көлік байланыстарын ауданның аумақтық бөлінісі сызбасы мен елді мекеннің бас жоспарына сәйкес қарастыру керек.

Жолдар желісі кәсіпорындар мен тұрғын аймақтың көлік және жаяу жүргіншілік байланыстарын қамтамасыз етуі тиіс.

5.3.2 Көлік таңдауды рельссіз көлігіне баса көңіл бөле отырып, техника-

экономикалық негіздемелерге сүйенеіп жүргізу керек.

5.3.3 Ауылшаруашылық кәсіпорындарының алаңында дайын өнім, жем-шөп және қиғандарының қиылысуына жол бермеу қажет.

5.3.4 5 га-дан асатын ауылшаруашылық кәсіпорын алаңдарында кіріс жолдар саны екіден кем болмауы тиіс және олардың қоршау периметрі бойындағы ара қашықтығы 1500 м-ден аспауы тиіс.

5.3.5 Ауылшаруашылық кәсіпорын алаңдарындағы өтпе жолдардың енін жолдарды қар басып қалу ықтималдығын ескере отырып, көлік және жаяу жүргіншілер жолдарын, инженерлік желілерді, жасыл желекті барынша ықшамдап орналастыру шарттарына сүйеніп қабылдау керек, бірақ олар қарама-қарсы тұрған ғимараттар мен имараттардың арасындағы өртке қауіпсіз, санитарлық және малдәрігерлік қашықтықтардан кем болмауы тиіс.

Өндіріс нысаны алаңына автокөлік кіріс жолдарының ені негізгі және арнаулы өрт сөндіру автокөлігінің кедергісіз кіруін қамтамасыз етуі тиіс.

5.3.6 Ауылшаруашылық кәсіпорындары алаңдарындағы ғимараттардың ара қашықтығын көлік және жаяу жүргіншілер жолдарын, инженерлік желілерді, жасыл желекті барынша ықшамдап орналастыру шарттарына сүйеніп қабылдау керек, бірақ олар қарама-қарсы тұрған ғимараттар мен имараттардың арасындағы өртке қауіпсіз, санитарлық және малдәрігерлік қашықтықтардан кем болмауы тиіс.

Әдетте ғимараттардың арасында бір автокөлік жолын (өтпе жолды) қалдырады. Тиісті техника-экономикалық негіздеме болған жағдайда екі автокөлік жолын (өтпе жолды) қалдыруға болады.

5.3.7 Автокөлік жолының жиек тасынан немесе нығайтылған жол жиегінен ғимараттар мен имараттарға дейінгі ара қашықтықтарды 1-кестеде көрсетілгеннен кем алмау керек.

5.3.8 Эстакадалар мен галереялардың, құбырлар тіреуінің құрылыс құрылғыларын жиек тасынан немесе су ағызу құрылғыларының (кюветтердің, науалардың) сыртқы жиегінен 0,5 м қашықтыққа орналастыру керек. Қажет болған жағдайда келешекте жолдың жүргін бөлігін кеңейту көзделуі тиіс.

5.3.9 Тізімделген имараттардың құрылыс құрылғыларының төменгі тұсының автокөлік жолдарының жүргінші бөлігінен биіктігі жүк тиелген есепті автокөліктің 1,0 м-ге ұлғайтылған биіктігіне тең деп есептеліп, 5,0 м-ден кем болмауы тиіс.

5.3.10 Көлік құралдарының типтері мен тасымалданатын жүктің көлемін негіздеу кезінде оның көлемін 4,5 м-лік биіктік бойынша қабылдауға болады.

*5.3.11 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарының автокөлік жолдарын (өтпе жолдарын, кіріс жолдарын) ҚР ҚН 3.03-22, ҚР ҚНЖЕ 2.05.11- талаптарына және технологиялық жобалау нормаларына сәйкес жобалау керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

5.3.12 *Кіріс темір жолдарды ҚР ҚН 3.03-14 және ҚР ҚН 3.03-22 талаптарына сай жобалау керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

5.3.13 Аспалы жолдар қолданылған жағдайда аспа жолдың жылжымалы құрамынан ғимараттар мен имараттарға, аумақтың жоспарлау белгілеріне дейінгі қашықтықтарды өнеркәсіптік көлікті жобалау жөніндегі құрылыс нормалары мен ережелеріне сәйкес алу керек.

5.3.14 Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарына кіретін қақпалардың енін осы кәсіпорындар үшін қабылданған автокөліктер немесе ауылшаруашылық машиналар

типтерінің енінен 1,5 м артық алу керек, бірақ ол 4,5 м-ден кем болмауы тиіс, ал теміржол кірістері қақпаларының енін:

- 1520 мм-лік жолдар үшін – МЕМСТ 9238 бойынша;
- 750 мм-лік жолдар үшін – МЕМСТ 9720 бойынша алу қажет.

***1-кесте - Автокөлік жолының жиек тасынан немесе нығайтылған жол жиегінен ғимараттар мен имараттарға дейінгі ара қашықтықтар, м**

Ғимарат не имарат элементінің атауы	Жиек тастан қашықтығы
1 тамбур мен жапсырма жайды қоса, ғимарат қабырғасының сыртқы қыры, келесі жағдайда:	
а) ғимаратқа кіріс жол болмағанда және ғимараттың ұзындығы 20 м-ге дейін болғанда	1,50
б) сол жағдайда, ғимарат ұзындығы 20 м-ден астам болғанда	3,00
в) ғимаратқа қосбілікті автокөліктер мен автотиеуштер кіре алатын жағдайда	8,00
г) ғимаратқа үшбілікті автокөліктер мен автотиеуштер кіре алатын жағдайда	12,00
д) электрокар ғана	5,00
2 қатарлас тұрған темір жолдардың білігімм:	
1520	3,75
750	3,00
3 Кәсіпорын алаңының қоршауы	1,50
4 Эстакада тіреуінің немесе құбыр жолының, мұржаның, бағананың, мачтаның, ғимараттардың шығыңқы бөліктерінің: пилястрларының, контрфорстарының, сыртқы баспалдақтардың т.с.с. сыртқы қыры.	0,50
<p>Ескертпелер</p> <p>1 Ұзын өлшемді жүктерге (бөренелер, аркалықтар т.с.с.) арналған тіркемесі бар тартқыштарға арналған жолдарды жобалау кезінде дөңгелектенген жолдар мен қиылыстарда ҚР ЕЖ 3.03-31 сәйкес осы көрсетілген қашықтықтарды жүктің салбырау шамасына қарай ұлғайту керек. (Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).</p> <p>2 Автокөлік жолының жиек тасынан немесе нығайтылған жол жиегінен ағаштар діңі мен бұталардың сабағына дейінгі ара қашықтықтарды ағаштар мен бұталардың түріне қарай (бірақ 2-кестеде көрсетілген мәндерден кем емес мөлшерде) қыркылуын ескере отырып, ағаштар мен бұталардың бұтақтары жүргін жолдың немесе жолдың жиегіне салбырамайтындай етіп алу қажет.</p> <p>3 Қосжолалық жолдың қозғалыс аймағының ені 3,75 м-ден кем болған және жиек тасы не нығайтылған жол жиегі болмаса, 4-тармақта көзделген жағдайларда ғимараттар мен имараттарға дейінгі ара қашықтық жол білігінен 4,25 м-ден кем болмауы тиіс. Автокөліктің ені 2,5 м-ден астам болған жағдайда ол қашықтық тиісінше ұлғайтылуы тиіс.</p> <p>4 Тіркемелі автокөліктер цехына кірген кезде цех қабырғасынан жолға дейінгі қашықтықты есептеп шығару керек.</p> <p>5 Қайта құрылыс жүргізу кезінде жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету шартымен 1в)–д) тармақтарында көрсетілген қашықтықтарды 3,0 м-ге дейін қысқартуға болады.</p>	

*5.3.15 Ғимараттар мен имараттардан алаң ішіндегі теміржолдың білігіне дейінгі қашықтықты ҚР ҚНЖЕ 3.01-01 талаптарына сай алу керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

5.4 Тік жоспарлау мен көркейтуді жобалау ережелері

5.4.1 Ауылшаруашылық кәсіпорындарының алаңдарын инженерлік дайындау жөніндегі іс-шараларды олардың инженерлік-геологиялық жағдайларына, сондай-ақ, алаңда орналасатын ғимараттар мен имараттардың көлемдік-жоспарлау шешімдеріне байланысты белгілеу қажет.

5.4.2 Ауылшаруашылық кәсіпорындар, ғимараттар мен имараттар алаңдарының жобалық белгілерін жасау кезінде бедер мен өсіп тұрған өсімдіктердің, жасыл желекті барынша сақтау, ойықтар мен үйінділердің көлемінің бір-бірінен айырмашылығы кемде-кем болуы, кәсіпорын алаңынан атмосфералық жауын-шашын суларын жинап алу және шығару көзделуі тиіс.

5.4.3 Құрылыс тығыздығы 25 %-дан жоғары болған жағдайда тұтас тік жоспарлауды қолдануға болады.

Басқа жағдайларда ішінара тік жоспарлауды қолданып, ғимараттар мен имараттар орналасқан жерлерде ғана жоспарлау жұмыстарын орындау көзделуі тиіс.

Жартастар болған жағдайда, орман мен жасыл желекті сақтау қажеттілігі болғанда, сонымен қатар қолайсыз гидрогеологиялық жағдайда ішінара тік жоспарлауды қолдану көзделуі тиіс.

5.4.4 Ауылшаруашылық кәсіпорындары алаңдарының еңістерін 0,3 % кем емес және келесілерден асырмай:

- сазды-балшықты топырақта – 5,0 %-дан;
- құмдаауыт топырақта – 3,0 %-дан;
- оңай шайылатын топырақта (орман, ұсақ шанды құм) – 1,0 %-дан.

5.4.5 Мал жаю алаңдарының еңістерін 2,0 %-дан кем емес және 6,0 %-дан асырмай алу керек.

5.4.6 Ауылшаруашылық кәсіпорындары тау беткейінде немесе етегінде орналасқан жағдайда аумақты жоғары жақтан су алып кетпеуі үшін тауүсті арықтарды жасау қажет.

5.4.7 Ауылшаруашылық кәсіпорындарының алаңдарында ашық су ағызу желілерін орналастыру қажет болған жағдайда, трапециялық қималы кюветтер мен арықтардың ең кіші өлшемдерін мына шамаларда қабылдау керек, м:

- түбінің ені – 0,3;
- тереңдігі – 0,4.

5.4.8 Әдетте ғимараттардың бірінші қабаттары еденінің деңгейі ғимараттарға жанасып тұрған жерлердің жоспарлау белгісінен кемінде 15 см жоғары болуы тиіс.

5.4.9 Ғимараттардың жертөле немесе тағы басқа тереңдетіп жасалған жайларының едендік белгісі жерасты суының деңгейінен кемінде 0,5 м жоғары болуы тиіс. Осы аталған жайлардың едендік белгісін жерасты су деңгейінен төмен жасау қажет болған жағдайда, жайларды суоқшаулау немесе жерасты суының деңгейін төмендету көзделуі тиіс, бұл орайда кәсіпорынды пайдалану барысында жерасты сулардың көтерілу ықтималдығын ескеру қажет.

5.4.10 ҚНЖЕ 2.04.03 және «Су көздеріне, шаруашылық-ауыз сумен қамсыздандыруға, мәдени-тұрмыстық су пайдалану және су нысандарының қауіпсіздігі талаптары» санитарлық ережелерінің талаптарына сай ауылшаруашылық кәсіпорындары алаңдарында жабық жауын-шашын кәрізі желісін орналастыру көзделуі тиіс.

Ескертпе – бедерлік еңісі 3-тен 8 градусқа дейін келетін аумақтарда кешен тұрғызу кезінде нөсертартқыштар жасалады. Атмосфералық суларды және технологиялық алаңдарының, жем беру орындарынан ағыстарын ағызу үшін еңістер жасалады, ал алаңдар мен жем беру орындарының жиектеріне нөсертартқыштар орнатылады, ағыстар сол желі арқылы жалпы кәріз жүйесіне түседі. Ғимараттардың сыртқы қабырғаларының сыртқы жағына ені 50-80 см құрайтын жиектер жасалады.

5.4.11 Құрылыс пен жабын жасалмаған жерлерде, сондай-ақ, ауыл шаруашылық кәсіпорындарының периметріне жасыл желек отырғызу көзделуі тиіс. Жасылдандыруға арналған жерлердің ауданы ауылшаруашылық кәсіпорны алаңының 15 %-нан, ал құрылыс тығыздығы 50 %-дан астам болған жағдайда – 10 %-дан кем болмауы тиіс.

5.4.12 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарының алаңдарына және санитарлық қорғау аймақтарына жасыл желек жасау үшін санитарлық қорғау және сәндік қасиеттері мен өндірістік шығарындыларға төзімділігін ескере отырып, өсімдіктердің жергілікті түрлерін таңдау қажет.

*Ескертпелер

1 Ауаның аса таза болуын талап ететін ғимараттарды орналастыру аймағында, сондай-ақ, ауа алынатын жерлерге гүлдеу кезінде үлпек шығаратын, ұрығы талшықты және мамықты ағаштарды отырғызуға тыйым салынады.

2 Шудан қорғауды талап ететін өндіріс нысандарын қалың жапырақты ағаш-бұта өсімдіктерімен қоршау керек және ол жасыл желекке қылқан жапырақты ағаштарды қосу қажет.

3 Қылқан жапырақты ағаштарды отырғызуды ҚР ЕЖ 2.02-101 талаптарына сай орындау керек.

4 Атмосфералық ауаға ластағыш заттар шығаратын ауыл шаруашылық кәсіпорындарының алаңдарына ластағыш заттардың ауаға таралуына кедергі туғызатын ағаш-бұта өсімдіктер тобын тығыз орналастыруға болмайды. (Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 жс. №178-НҚ бұйрық).

*5.4.13 Ағаш-бұталардың ғимараттар мен имараттардан қашықтығын, жасыл желектің енін ҚР ЕЖ 3.01-101 талабына сай қабылдау керек. (Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 жс. №178-НҚ бұйрық).

5.4.14 Ауылшаруашылық кәсіпорындарының аумағында демалыс пен спортпен шұғылдануға арналған абаттандырылған алаңдарды жасау көзделуі тиіс.

Ол алаңдарды атмосфераға ластағыш заттар шығаратын өндіріс орналасқан ғимараттардың ық жағына орналастыру керек.

Алаңдардың өлшемін адам саны ең көп болатын ауысымның 1 адамына 1 м²-ден артық келмейтіндей етіп есептеу қажет.

5.4.15 Жаяу жүргіншілер қозғалысының қарқындылығына қарамастан, барлық жағдайларда негізгі өндірістік жолдардың бойына тротуарлар салу көзделуі қажет, ал автокөлік жолдары мен кіріс жолдардың бойына бір ауысымда 100 адамнан кем болмаған жағдайда тротуар жасау қажет.

5.4.16 Тротуардың ені қозғалыс енінен 0,75 м есе артық болуы тиіс. Әдетте тротуардың ені 1,5 м-ден кем болмайды. Жаяу жүргіншілер қозғалысының жеделдігі сағ/100 адамнан кем болған жағдайда екі бағытқа да ені 1 м болып келетін тротуарлар салуға

болады.

5.4.17 Ғимараттардың бойындағы тротуарларды:

– ғимарат шатырынан ұйымдастырылған суды бұруда – құрылыс желісіне жақын орналастырып, тротуардың енін 0,5 м-ге ұлғайту керек;

– шатырдан ұйымдастырылмаған су бұруда – құрылыс желісінен 1,5 м-ден кем емес қашықтыққа орналастыру қажет.

5.4.18 *Тротуарлар автокөлік жолының жанына немесе онымен ортақ алаңға жасалған жағдайда, оларды жолдан ені 1,0 м-ден кем болмайтын бөлу жолағымен бөлінуі тиіс. Ауылшаруашылық кәсіпорнының қайта құрылысын жүргізу жағдайында ғана тротуарларды автокөлік жолына жанастырып орналастыруға болады.

Тротуарды көлік жолына жанастырып жасаған жағдайда тротуар жиегіндегі тастың жоғарғы деңгейінде, бірақ көлік жолынан биіктігі 15 см-ден кем болмауы тиіс.

Жаяу жүргіншілер жолы мен автокөлік жолдарының қиылыстарын ҚР ЕЖ 3.03-31 сәйкес жобалау керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

*5.4.19 Мүгедектер мен халықтың жүріп-тұруы шектеулі топтары жұмыс істейтін ауылшаруашылық кәсіпорындарының аумағындағы жолдарды, тротуарлар мен ғимараттардың кіреберістерін халықтың қозғалысы кем топтарына қолжетімділікті қамтамасыз етуді көздейтін қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттардың талаптарына және ҚР ЕЖ 3.06-101 и ҚР ҚБҚ 3.01-05 сәйкес жобалау керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

5.4.20 Тар жерлерде орналасқан ауыл шаруашылық кәсіпорындарының қайта құрылысын жүргізу кезінде тиісті негіздеме болған жағдайда автокөлік жолдарының енін оларды тротуардан бөліп тұрған жасыл желек жолағы есебінен, ал жасыл желек болмаған жағдайда – тротуарды ығыстыра отырып кеңейтуге болады.

*5.4.21 Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарын, ғимараттардан тыс жұмыс жүргізілетін жерлерді жарықтандыруды және күзет жарығын ҚР ЕЖ 2.04-31. талаптарына сәйкес жасау көзделуі тиіс. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

5.5 Ауылшаруашылық кәсіпорын алаңдарының қоршауын жобалау ережелері

5.5.1 Ауылшаруашылық кәсіпорын алаңдарының қоршауын оларды пайдалану, күзет жағдайларына қойылатын талаптарды ескере отырып және технологиялық жобалау нормаларына сай жобалау керек.

5.5.2 Алаңдарды жобалау кезінде әдетте индустриялық тәсілмен жасалған, пайдалану талаптарына және эстетикалық талаптарға сай келетін құрылғылар қолданылады.

5.5.3 Қоршаулардың жерасты бөліктерін су әсерінен оқшаулау қажет. Қоршауды жасауда қолданылатын тор мен сымның тотығуға қарсы сыртқы қабаты болуы тиіс.

5.5.4 Қоршаудың биіктігі мен түрін 2-кестеге сәйкес қабылдаған жөн.

2-кесте - Қоршаудың биіктігі мен түрі

Кәсіпорын, имарат сипаттамасы	Қоршаудың биіктігі, м	Қоршаудың түрі
Малдәрігерлік немесе санитарлық талаптар, пайдалану және күзету шарттары бойынша қоршалатын ауылшаруашылық кәсіпорындар	1,6–2,0	Іргетасқа отырғызылған болат тор немесе іргетасқа отырғызылған торлы темірбетон қоршау
Аумағында жерүсті көліктің тұрақты түрде жүруі көзделетін кәсіпорындар мен нысандар, сонымен қатар қауіпсіздік техникасы талаптары бойынша қоршалатын кәсіпорындар мен нысандар	1,6	Болат тор немесе торлы темірбетон қоршау
Қауіпсіздік техникасы талаптары немесе санитарлық-гигиеналық талаптар бойынша қоршалатын нысандар (ашық тарату құрылғылары, аралық станциялар, артезиан ұңғымалары, тоғандар т.с.с.)	1,2–1,6	Болат тор
<p>Ескертпелер</p> <p>1 қоршауларды жобалау кезінде техника-экономикалық мақсатқа сәйкестігін ескере отырып, басқа да материалдарды қолдануға болады.</p> <p>2 ауылшаруашылық кәсіпорындарын қорғау жөніндегі нормалар мен ережелер болған жағдайда қоршаудың биіктігі мен түрін олардың талаптарына сай жасау керек.</p>		

6 ИНЖЕНЕРЛІК ЖЕЛІЛЕРДІ ОРНАЛАСТЫРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

6.1 Ауылшаруашылық кәсіпорындары алаңдарындағы инженерлік желілерді біртұтас инженерлік коммуникациялар ретінде жобалап, оларды біріктіріп өткізуді қарастыру керек.

*6.2 Ауыл шаруашылық кәсіпорындарының инженерлік желілерін ҚР ЕЖ 3.01-101, ҚР ҚН 3.01-03, ҚР ЕЖ 2.02-101, ҚР ЕЖ 4.01-103, ҚР ЕЖ 4.02-10 талаптарына, Қазақстан Республикасының Электр құрылғыларын орнату ережелеріне (ЭҚОЕ) сай жобалау керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

6.3 Шаруашылық-ауыз су мақсатындағы сумен қамсыздандыру «Ауыз сумен қамсыздандыратын орталықтандырылған жүйелердегі судың сапасына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық нормаларының талаптарына сәйкес болуы тиіс.

Орталықтандырылған сумен қамсыздандыру жүйесі болмаған жағдайда суды көлікпен тасымалдап, қақпағы жабылатын ыдыстарға құйып сақтау ұйымдастырылуы тиіс.

6.4 Кәсіпорынның бүкіл суға мұқтаждығын қамтамасыз ету мүмкін болмаған жағдайда мал суару, жем дайындау, жайларды сыпырып-жуу үшін құрамында шамалы тұз бар суды қолдануға болады. Одан басқа көрсеткіштердің барлығы бойынша су ауыз су стандарттары талаптарына сай келуі керек. Мал шаруашылығы жайлары суаттармен және су алу крандарымен жабдықталуы тиіс.

*6.5 Бірнеше су құбыры қатар өткізілген жағдайда, олардың ара қашықтығы ҚР ЕЖ 4.01-103.сәйкес техникалық және инженерлік-геологиялық жағдайларға байланысты көлемде қабылдау керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

6.6 Таза ауа жоғарыдан ауа өткізгіштер жүйесі арқылы бүкіл жайға таралу жолымен кіруі тиіс (мал қораның, бокстардың екі қатарына бір ака өткізгіштен келеді) және төмен

жақтан шығуы тиіс (қысқы ауа алмасудың 70 % дейін). Қыс мезгілінде сырттан келетін ауаны калорифер құрылғылармен жылыту керек.

6.7 Жылу және желдету жүйелерін жобалау қолданыстағы құрылыс нормалары мен ережелерінің талаптарына сай жүзеге асырылуы тиіс. Желдету агрегаттарын оқшауланған жайларға (желдету камераларына, шахталарына) орнату керек. Сыртқы ауаның есептік температурасы - 20° С болатын аймақтарда қақпаларға тамбурлар немесе жылы ауа шымылдығы орнатылуы тиіс.

6.8 Мал қора жайларының жылу жүйесін жобалау барысында ауаны отынның жануынан пайда болған өнімдерімен ластанайтын жылу құрылғылары қолданылуы тиіс.

6.9 Қазандықтарды өндірістік жайлардың ық жағына орналастыру қажет.

6.10 Желдетудің тартқыш жүйелерінің құрылғылары, зиянды заттар шығарылымының жалпы көлемі қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес ауаны алу орындарының ластануын болдырмауы тиіс.

6.11 Тұрғындарды электр қуаты әуе желілерінен (бұдан әрі – ЭБӨЖ) туындайтын электр өрісінің әсерінен қорғау мақсатында жоғары вольтты желі трассасының бойында санитарлық ажыратулар қойылады, олардың шегінен тыс жерлерде электр өрісінің кернеуі бір метрге 1 килоВольттан (бұдан әрі – кВ) аспайды.

6.12 Шаршы және көпқабатты ғимараттардағы жылу жоғалтулар кемдеу болып келеді. Жылу жоғалтуды кеміту үшін жеке ғимараттарды бір ғимаратқа біріктіріп, қалың қабырғалар көмегімен желдету және кәріз жүйелері жеке жасалған бөлек жайларға (туыт қабылдау бөлімі, профилакторий, малдарға арналған жай, жұқпайтын аурулармен сырқаттанғандарға арналған жай) бөлуге болады.

7 ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Ауыл шаруашылық кәсіпорындарының бас жоспарларын жобалау кезінде «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімін Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 6 тарауын және жосраппау алдындағы, жоспарлау, жобаалды және жобалау құжаттамасын әзірлеу барысында көзделетін шаруашылық және өзге қызметінің әсерін бағалауды жүргізу жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес әзірлеу керек.

8 ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІНІҢ ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕРІ МЕН ІС-ШАРАЛАРЫ

*8.1 Ғимараттар мен имараттардың арасындағы, сондай-ақ, аталған қоймалардың арасындағы, жанғыш газдарға арналған газгольдерлерден ғимараттар мен имараттарға дейінгі өртке қарсы алшақтықты ҚР ЕЖ 2.02-101. бойынша қабылдау керек. Ашық технологиялық құрылғылар, агрегаттар мен құрал-жабдықтар, сонымен қатар оыс аталғандар мен ғимарат-имараттарарасындағы алшақтықты технологиялық жобалау нормалары бойынша алынуы тиіс. Су суытқыштар, ғимараттар мен имараттардың арасындағы алшақтықты ҚР ҚН 3.01-03.бойынша қабылдау керек. (Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).

*8.2 Ғимараттар мен имараттардың және олардың маңындағы аумақтардың қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті мен ҚР ЕЖ 2.02-101.сәйкес өрт қауіпсіздігі нормалары бойынша көршілес имараттардың ара қашықтығы олардың отқа төзімділігі мен өндірістің өрт қауіптілігіне байланысты болады. (Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).

8.3 Ауылшаруашылық ғимараттарды жобалау барысында өрт төзімділіктің II дәрежесіне жататын мал шаруашылығы, құс шаруашылығы және аң өсіруге арналған ғимараттардың өртке қарсы қабырғаларының арасындағы қабаттың ауданы шектелмейді. Өрт төзімділіктің III дәрежесіне жататын мал шаруашылығы, құс шаруашылығы және аң өсіруге арналған бірқабатты ғимараттардың өртке қарсы қабырғаларының арасындағы аудан 5200 м² дейін, ал көпқабаттыларының ауданы 3500 м² дейін шектеледі; өрт төзімділіктің IV дәрежесіне жататын осындай ғимараттар үшін ол аудан тиісінше 3500 және 2000 м² дейін шектеледі. Өрт төзімділіктің II дәрежесіне жататын мал шаруашылығы, құс шаруашылығы және аң өсіруге арналған ғимараттардың қабаттар саны 9-дан (тоғыздан) аспауы тиіс; өрт төзімділігі III дәрежеге жататын ғимараттарда 3 (үштен) қабаттан артық болмауы керек, ал IV дәрежеге жататын ғимараттар 2 (екіден) қабаттан аспауы тиіс.

Өрт төзімділіктің V дәрежесіне жататын мал шаруашылығы, құс шаруашылығы және аң өсіруге арналған ғимараттар бірқабатты ғана болады, және де олардың өртке қарсы қабырғаларының арасындағы ауданы 2000 м² астам болмауы керек.

Өртке қарсы қабырғалардың арасындағы еденнің ең үлкен рұқсат етілетін ауданы және жөндеу кәсіпорындарының өндірістік ғимараттары мен имараттарының, сондай-ақ, ауылшаруашылық өнімдеріне қайта өңдеуге арналған ғимараттарының салуға рұқсат етілетін қабаттарының ең үлкен саны ҚР ҚН 3.01-04 -да реттеледі.

*8.4 Өрт сөндіру деполарын ҚР ЕЖ 2.02-101 сай көздеу қажет және жалпы желі жолдарына шығыс жолы бар бөлек жерлерге орналастыру керек, бұл орайда өрт сөндіру депосынан шығыс жолдар мал айдайтын жолдарды кесіп өтпеуі керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

Әдетте өрт сөндіру депосы ауылдық елді мекеннің өндірістік және тұрғылықты аймақтарына қызмет көрсетуі тиіс.

Өрт сөндіру депосын орналастыратын жерді қызмет көрсету радиусын есепке ала отырып таңдау керек: А, Б және В санатты өндірістер орналасқан кәсіпорындар үшін - 2 км, ал Г және Д санатты өндірістер орналасқан кәсіпорындар үшін - 4 км, елді мекеннің тұрғылықты аймағы үшін - 3 км.

Ескертпе – осы аталған радиустан асып кеткен жағдайда, ауылшаруашылық кәсіпорындарының алаңдарында 1 автокөлікке арналған өрт сөндіру орнын жасау көзделуі тиіс. Өрт сөндіру орнын өндірістік немесе қосалқы ғимараттарға қосып салуға болады.

8.5 Өрт сөндіру деполары мен орындары жер телімдерінің көлемін өнеркәсіп кәсіпорындарының бас жоспарларын жобалаудың құрылыстық нормалары мен ережелеріне сәйкес қабылдау қажет.

*8.6 Жолдардың автокөлік жүретін бөліктерінің немесе өрт сөндіру машиналарының кедергісіз кіруін қамтамасыз ететін жоспарланған жолдардың жиегінен ғимараттар мен құрылыстарға дейінгі ара қашықтық ҚР ЕЖ 2.02-101 талаптарына сай қабылдануы керек.

Өртке қарсы су көзі ретінде қолданылатын суаттарға, сондай-ақ, суын өрт сөндіру үшін қолдануға болатын градирияға (судан тұз алу орны) су шашқыш хауызға автокөлік кіргізуге арналған алаңы бар кіріс жолдарды ҚР ЕЖ 2.02-101 сәйкес жасау қарастырылуы керек. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

А қосымшасы
(ақпараттық)

А.1-кестесі - Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кіші тығыздықпен салудың нормативтік талаптары

Кәсіпорындар	Құрылыстың ең кіші тығыздығы, %
І ІРІ ҚАРА МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ	
А Тауарлық	
<i>Сүтті сиырлар, байлаулы түрде баққанда</i>	
1 400 және 600 сиырға	45; 51
2 800 және 1200 сиырға	52; 55
<i>Сүтті сиырлар, байлаусыз түрде баққанда</i>	
3 400 және 600 сиырға	45; 51
4 800 және 1200 сиырға	52; 55
<i>Етті, табынның толық айналымымен және репродукторлы</i>	
5 400 және 600 мал орнына	45
6 800 және 1200 мал орнына	47
<i>Қысыр сиырларды өсіру</i>	
7 900 және 1200 мал орнына	51
8 2000 және 3000 мал орнына	52
9 4500 және 6000 мал орнына	53
<i>Ірі қара малды жетілдіріп бордақылау</i>	
10 3000 мал орнына	38
11 6000 және 12000 мал орнына	40
<i>Бұзуларды өсіру, төлді жетілдіріп, бордақылау</i>	
12 3000 мал орнына	38
13 6000 және 12000 мал орнына	42
<i>Мал жемдеу алаңдары</i>	
14 1000 мал орнына	55
15 3000 мал орнына	57
16 5000 мал орнына	59
17 10000 мал орнына	61
<i>Енеке өсіру</i>	
18 400 енекеге	54
Б Тұқымды	
<i>Сүтті</i>	
19 400 және 600 сиырға	46; 52
20 800 сиырға	53
<i>Етті</i>	
21 400 және 600 сиырға	47
22 800 сиырға	52
<i>Қысыр сиырларды өсіру</i>	
23 1000 және 2000 мал орнына	52

А.1-кестесі - Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кіші тығыздықпен салудың нормативтік талаптары (жалғасы)

Кәсіпорындар	Құрылыстың ең кіші тығыздығы, %
II ШОШҚА ӨСІРУ	
А Тауарлық	
<i>Өсімпаздық</i>	
24 6000 басқа	35
25 12000 басқа	36
26 24000 басқа	38
<i>Мал жемдеу</i>	
27 6000 басқа	38
28 12000 басқа	40
29 24000 басқа	42
<i>Өндірістік циклы аяқталған</i>	
30 6000 және 12000 басқа	35
31 24000 және 27000 басқа	36
32 54000 және 108000 басқа	38; 39
Б Тұқымдық	
33 200 негізгі ұрғашыға	45
34 300 негізгі ұрғашыға	47
35 600 негізгі ұрғашыға	49
<i>Кешендерге арнап төлдейтін кіші шошқаларды өсіру өсімпаздықтары</i>	
36 54000 және 108000 шошқаға	38; 39
III ҚОЙ ШАРУАШЫЛЫҒЫ	
А Бір алаңда жайғастырылатын	
<i>Арнаулы биязы жүнді және жартылай биязы жүнді</i>	
37 3000 және 6000 саулыққа	50; 56
38 9000, 12000 және 15000 саулыққа	62; 63; 65
39 3000, 6000 және 9000 өсімпаз төл басына	50; 56; 62
40 12000 және 15000 өсімпаз төл басына	63; 65
<i>Арнаулы тондық және етті-жүнді-сүтті</i>	
41 500, 1000 және 2000 саулыққа	40; 45; 55
42 3000 және 4000 саулыққа	40; 41
43 1000, 2000 және 3000 өсімпаз төл басына	52; 55; 56

А.1-кестесі - Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кіші тығыздықпен салудың нормативтік талаптары (жалғасы)

Кәсіпорындар	Құрылыстың ең аз тығыздығы, %
<i>Бордақыланатын төлге және үлкен малға</i>	
44 1000 және 2000 басқа	53; 58
45 5000, 10000 және 15000 басқа	58; 60; 63
46 20000, 30000 және 40000 басқа	65; 67; 70
Б Бірнеше алаңда жайғастырылатын	
<i>Биязы жүнді және жартылай биязы жүнді 6000, 9000 және 12000 саулыққа</i>	
50 3000 және 6000 саулыққа	59; 60
51 3000 өсімпаз төл басына	50
52 1000, 2000 және 3000 бойдақ қойға	55; 53; 50
<i>Тондық және етті-жүнді-сүтті 1000, 2000 және 3000 саулыққа</i>	
53 1000 және 2000 саулыққа	50; 52
54 3000 саулыққа	59
55 500 және 1000 өсімпаз төл басына	55; 55
<i>Қызмет көрсетуге арналған жалпыфермерлік нысандарға арналған алаңдар</i>	
56 6000 саулыққа	45
57 9000 саулыққа	50
58 12000 саулыққа	52
В Отар айналымы аяқталған мамандандырылмаған	
<i>Биязыжүнді және жартылай биязы жүнді</i>	
59 3000 мал орнына	50
60 6000 мал орнына	56
62 1000 және 2000 мал орнына	50; 52
63 3000 мал орнына	55
Г Қыстақтар	
65 500, 600, 700 және 1000 саулыққа	42; 44; 46; 48
66 1200 және 1500 саулыққа	45; 50
67 2000 және 2400 саулыққа	54; 56
68 3000 және 4800 саулыққа	58; 59
IV ЕШКІ ӨСІРУ	
А Түбітті	
69 2500 басқа	55
70 3000 басқа	57

А.1-кестесі-Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кіші тығыздықпен салудың нормативтік талаптары (жалғасы)

Кәсіпорындар	Құрылыстың ең кіші тығыздығы, %
Б Жүнді 71 3600 басқа	59
V ЖЫЛҚЫ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ҚЫМЫЗ ӨНДІРУ	
72 50 биеге	39
73 100 биеге	39
74 150 биеге	42
VI ҚҰС ШАРУАШЫЛЫҒЫ*	
А Жұмыртқа өндіру бағытындағы	
75 300 мың. мекиен тауыққа	25
76 400-500 мың. мекиен тауыққа:	
өндірістік топ аймағы	28
өсімпаз төл аймағы	30
ата-аналық топ аймағы	31
инкубаторий аймағы	25
77 600 мың. мекиен тауыққа:	
өндірістік топ аймағы	29
өсімпаз төл аймағы	29
ата-аналық топ аймағы	34
инкубаторий аймағы	34
78 1 млн. мекиен тауыққа:	
өндірістік топ аймағы	25
өсімпаз төл аймағы	26
ата-аналық топ аймағы	26
инкубаторий аймағы	26
Б Ет өндіру бағытындағы	
Бройлер тауықтары	
79 3 млн. бройлерге	28
80 6 және 10 млн. бройлерге:	
өндірістік топ аймағы	28
өсімпаз төл аймағы	33
ата-аналық топ аймағы	33
инкубаторий аймағы	32
сою және өндеу аймағы	23
Үйрек өсіру	
81 500 мың. бройлер үйрек балапанына:	
өндірістік топ аймағы	28
* Көрсеткіштер бір қабатты ғимараттар үшін көрсетілген.	

А.1-кестесі – Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кіші тығыздықпен салудың нормативтік талаптары (жалғасы)

Кәсіпорындар	Құрылыстың ең аз тығыздығы, %
үлкен құстар аймағы	29
өсімпаз төл аймағы	28
инкубаторий аймағы	26
82 1 млн. бройлер үйрек балапанына:	
өндірістік топ аймағы	38
үлкен құстар аймағы	41
өсімпаз төл аймағы	29
инкубаторий аймағы	30
83 5 млн. бройлер үйрек балапанына:	
өндірістік топ аймағы	39
үлкен құстар аймағы	41
өсімпаз төл аймағы	30
инкубаторий аймағы	31
<i>Күркетауық өсіру:</i>	
84 250 мың. бройлер күркетауық балапанына	22
85 500 мың. бройлер күркетауық балапанына:	
өндірістік топ аймағы	23
ата-аналық топ аймағы	26
өсімпаз төл аймағы	25
инкубаторий аймағы	21
В Тұқымдық	
Жұмыртқа өндірісі бағытындаағы	
86 50 мың. тауыққа арналған тұқым зауыты	24
87 100 мың. тауыққа арналған тұқым зауыты	25
88 100 мың. тауыққа арналған тұқымдық репродуктор	26
89 200 мың. тауыққа арналған тұқымдық репродуктор	27
90 300 мың. тауыққа арналған тұқымдық репродуктор	28
Ет өндірісі бағытындаағы	
91 50 и 100 мың тауыққа арналған тұқым зауыты	27
92 200 мың тауыққа арналған тұқымдық репродуктор:	
үлкен құстар аймағы	28
өсімпаз төл аймағы	29
VII АҢ ӨСІРУ ЖӘНЕ ҚОЯН ӨСІРУ	
Жануарларды шедтарда асырау	
93 Аң өсіру	22
94 Қоян өсіру	24
Жануарларды ғимараттарда асырау	
95 Құндыз өсіру	40
96 Қоян өсіру	45

А.1-кестесі-Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кіші тығыздықпен салудың нормативтік талаптары (жалғасы)

Кәсіпорындар	Құрылыстың ең аз тығыздығы, %
VIII ЖЫЛЫЖАЙ	
А Жалпы көлемі төмендегідей көпжылдық жылыжайлар	
97 6 га	54
98 12 га	56
99 18, 24 және 30 га	60
100 48 га	64
Б Бір қатарлы (ангар тәрізді) жылыжайлар	
101 Жалпы көлемі 5 га-ға дейін келетін	42
В Жүзім бұдандауды өндіру және жүзім шиені көшеттерін өсіріп-бұдандау шеберханалары	
102 жылына 1 млн.	30
103 жылына 2 млн.	40
104 жылына 3 млн.	45
105 жылына 5 млн.	50
106 жылына 10 млн.	55
IX АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ ТЕХНИКАНЫ ЖӨНДЕУ	
А Көлік паркі бар шаруашылықтарға арналған орталық жөндеу шеберханалары	
107 25 тракторға	25
108 50 және 75 тракторға	28
109 100 тракторға	31
110 150 және 200 тракторға	35
Б Бригада немесе паркі бар шаруашылық бөлімшесіне техникалық қызмет көрсету орындары	
111 10, 20 және 30 тракторға	30
112 40 және одан астам тракторға	38
X МИНЕРАЛДЫҚ ТЫҢАЙТҚЫШ САҚТАУҒА АРНАЛҒАН ТЕРЕҢДЕТІЛГЕН ҚОЙМА КЕШЕНДЕРІ	
113 1600 тоннаға дейін	27
114 1600 тоннадан 3200 тоннаға дейін	32
115 3200 тоннадан 6400 тоннаға дейін	33
116 6400 тоннадан астам	38
117 Ауылшаруашылық өнімді қайта өндеуге және сақтауға арналған	50

А.1-кестесі-Ауыл шаруашылық кәсіпорындары алаңдарының құрылысын ең кіші тығыздықпен салудың нормативтік талаптары (жалғасы)

Кәсіпорындар	Құрылыстың ең аз тығыздығы, %
118 Кеңшарлар мен ұжымшарларға арнап құрама жем өндіру	27
119 Тұқым мен дақылдарды сақтауға арналған	28
120 Азықтық және жемшөп дақылдарын өндеуге арналған	30
121 Тұт ағашының юібек құртын өсіріп-өндеуге арналған	33
122 Темекі кептіру кешендері	28
XII ФЕРМЕР (ШАРУА) ҚОЖАЛЫҚТАРЫ	
123 Сүт өндірісімен айналысатын	40
124 Ірі қара малды жетілдіріп-бордақылаумен айналысатын	35
125 Шошқа бордақылаумен айналысатын (өндірістік циклы аяқталған)	35
126 Ет-жүн-сүт шығару бағытындағы қой өсіретін	40
127 Сүт және түбіт шығару бағытындағы ешкі өсіретін	54
XI ӨЗГЕ КӘСІПОРЫНДАР	
128 Жұмыртқа өндірісі бағытындағы құс өсіретін	27
129 Ет өндіру бағытындағы құс өсіретін	25

Ескертпелер

1 құрылыс салудың ең кіші тығыздығын (құрылысқа инвестиция салудың тиісті негіздемелері болған жағдайда) кішірейтуге болады, бірақ еңісі 3 % астам болып келетін алаңға, шөккен топыраққа, күрделі инженерлік-геологиялық жағдайда ауылшаруашылық кәсіпорын салғанда, сонымен қатар кәсіпорынды кеңейткен немесе олардың қайта құрылысын жүргізген жағдайда кеміту мөлшері осы қосымшада белгіленген тығыздықтың 1/10-нен аспауы тиіс.

2 Құрылыстың ең кіші тығыздығы көрсеткіштері ғимараттары мен имараттарының отқа төзімділігі дәрежесі С1 санатты отқа төзімділіктің III дәрежесінен төмен болмайтын кәсіпорындар үшін келтірілген. С2 және С3 санатты отқа төзімділіктің III дәрежесіне, С1, С2 және С3 санатты отқа төзімділіктің III дәрежесіне және V дәрежесіне жататын ғимараттар мен имараттардың құрылысын жүргізу кезінде (техника-экономикалық негіздемелер болған жағдайда) құрылыс тығыздығын кемітуге болады, кеміту мөлшері осы қосымшада белгіленген тығыздықтың 1/10-нен аспауы тиіс.

3 Ауылшаруашылық кәсіпорын алаңдары құрылысының тығыздығы пайыздық қатынаста кәсіпорын құрылысы ауданының кәсіпорын алаңының жалпы көлеміне қатынасы ретінде анықталады.

4 Ғимараттар мен имараттар алып тұрған ауданды есептеу олардың құймасының енін сеепке алмай, сыртқы қабырғаларының контуры бойынша жердегі жоспарлау белгілері деңгейінде жүргізіледі.

5 Кәсіпорын құрылысы ауданына қалқаларды, ашық технологиялық, санитарлық-техникалық және тағы басқа құрылғыларды, эстакадалар мен галереяларды, жүк тиеу-түсіру құрылғылары алаңдарын, жерасты имараттарын (ыдыстарды, жерқоймаларды, баспаналарды, үстіне ғимараттар мен имараттарды орналастыруға болмайтын инженерлік коммуникациялардың өтпе арналарын), сонымен қатар жануарлар мен құстарға, аңдарға арналған қашалар, автокөлік, ауылшаруашылығы машиналары мен механизмдерді қоюға арналған тұрақтар, әртүрлі мақсаттағы ашық қоймалар, бұл орайда қашалардың, автокөлік тұрақтары мен ашық сақтай қоймалары көлемі мен құрал-жабдықтарының технологиялық жобалау нормалары бойынша қабылдануы шарт.

6 Сондай-ақ, құрылыс ауданына арналған кәсіпорын алаңындағы жобалау тапсырмасында көрініс тапқан құрылыстың екінші кезегіне қалдырылған ғимараттар мен имараттарды орналастыру үшін сақтаулы алаңдар кіруі тиіс (осы аталған ғимараттар мен имараттар көлемінің шегінде).

7 Галереялар мен эстакадалар алып жатқан алаңдарды есептеген кезде құрылыс ауданына көрсетілген нысандардың астына көлемі бойынша басқа ғимараттарды немесе имараттарды орналастыруға келмейтін бөліктерінің ғана көлденең проекциясы қосылады, ал қалған жерүсті бөліктері үшін жердің жоспарланатын белгілері деңгейінде тіреу құрылғылары орналасқан алаң ғана есепке алынады.

8 Ғимараттар мен имараттардың айналасындағы құймалар, тротуарлар, автокөлік жолдары және темір жол, уақытша ғимараттар мен имараттар, ашық спорт алаңдары, еңбеккерлер демалысына арналған алаңдар, жасыл желек, азаматтардың иелігіндегі көлік құралдарының тұрағына арналған ашық алаңдар, ашық су ағыстары мен тағы басқа да арналар, тіреу қабырғалар, жерасты имараттар немесе олардың бөліктері, яғни үстіне басқа ғимараттар мен имараттарды орналастыруға келетін жерлер кірмеуі тиіс.

БЕЛГІ ҮШІН

ӘӨЖ 658.562

МСЖ 91.020

Негізгі сөздер: ауыл шаруашылық кәсіпорындары бас жоспарларының сызбалары, ғимараттар мен имараттардың ара қашықтығы, тік жоспарлау, инженерлік желілер, санитарлық қорғаныс аймағы

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ПРАВИЛА РАЗМЕЩЕНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ	2
5 ПРАВИЛА ПЛАНИРОВКИ ТЕРРИТОРИИ И РАЗМЕЩЕНИЯ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ.....	5
5.1 Классификация сельскохозяйственных зданий и сооружений.....	5
5.2 Правила планировки территории и размещения зданий и сооружений	6
5.3 Правила проектирования дорог, въездов и проездов	11
5.4 Правила проектирования вертикальной планировки и благоустройства	13
5.5 Правила проектирования ограждения площадок сельскохозяйственных предприятий	16
6 ПРАВИЛА РАЗМЕЩЕНИЯ ИНЖЕНЕРНЫХ СЕТЕЙ	17
7 ПРАВИЛА ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ	18
8 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ И МЕРОПРИЯТИЯ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ	18
Приложение А (информационное) Нормативные требования минимальной плотности застройки площадок сельскохозяйственных предприятий	20

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий свод правил разработан с целью развития и обеспечения обязательных требований, заложенных в строительных нормах СН РК 3.01-04 «Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий» и описывает приемлемые решения проектирования.

Правила устанавливают оправдавшие себя и проверенные практикой положения в развитие и обеспечение обязательных требований строительных норм СН РК 3.01-04 «Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий» или по отдельным самостоятельным вопросам, не регламентированным обязательными нормами.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

**GENERAL PLANS OF THE AGRICULTURAL ENTERPRISES
BUILDING NORMS OF DESIGNING**

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

Настоящий свод правил носит рекомендательный характер к проектированию, строительству, реконструкции и техническому перевооружению предприятий в целях защиты жизни и здоровья человека от неблагоприятных воздействий производственной среды, включая создание необходимых условий для трудовой деятельности на производстве и обеспечение безопасности людей в процессе строительства, эксплуатации и ликвидации предприятий.

***2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ**

Для применения настоящего свода правил необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Водный кодекс Республики Казахстан от 9 июня 2003 г. № 481-ІІ.

Земельный кодекс Республики Казахстан от 20 июня 2003 г. № 442-ІІ ЗРК.

Экологический кодекс Республики Казахстан от 9 января 2007 г. № 212-ІІІ.

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», Постановление Правительства РК от 17.11.2010 № 1202.

СП РК 2.02-101-2014 Пожарная безопасность зданий и сооружений.

СНиП РК 2.04-03-2002 Строительная теплотехника.

СП РК 2.04-31-2012 Естественное и искусственное освещение.

СП РК 3.01-101-2013* Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СН РК 3.01-04-2012 Генеральные планы сельскохозяйственных предприятий предприятий.

СН РК 3.01-03-2011 Генеральные планы промышленных предприятий.

СН РК 3.03-14-2014 Железные дороги.

СП РК 3.03-31-2013 Автомобильные дороги.

СП РК 4.01-103-2013 Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации.

СП РК 4.02-10-2013 Тепловые сети.

МСН 2.02-05-2000 (изд.2008 г.) Стоянки автомобилей.

РДС РК 3.01-05-2001 Градостроительство. Планировка и застройка населенных мест с учетом потребностей инвалидов и других маломобильных групп.

СП РК 3.01-104-2012*

СП РК 3.06-101-2012* Проектирование зданий и сооружений с учетом доступности для маломобильных групп населения. Общие положения.

СН РК 3.03-22-2013 Промышленный транспорт.

СНиП 2.05.11-83 Внутрихозяйственные автомобильные дороги в колхозах, совхозах и других сельскохозяйственных предприятиях и организациях.

ГОСТ 9238-83 Габариты приближения строений и подвижного состава железных дорог колеи 1520 (1524) мм.

ГОСТ 9720-76 Габариты приближения строений и подвижного состава железных дорог колеи 750 мм.

Правила устройства электроустановок Республики Казахстан», (ПУЭ-2015), утвержденные Приказом Министра министерства энергетики Республики Казахстан от 20 марта 2015 года № 230.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования по установлению санитарно-защитной зоны производственных объектов», утверждены постановлением Правительства Республики Казахстан 17 января 2012 г. № 93.

Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к водоисточникам, хозяйственно-питьевому водоснабжению, местам культурно-бытового водопользования и безопасности водных объектов», утвержденные Приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 28 июля 2010 года № 554 .

"Инструкция по проведению оценки воздействия намечаемой хозяйственной и иной деятельности на окружающую среду при разработке предплановой, плановой, предпроектной и проектной документации", Инструкция Министерства охраны окружающей среды от 28.06.2007 № 204-п.

Примечание - При пользовании целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых актов и нормативных технических документов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Указателю нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан» и «Указателю межгосударственных нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням – журналам и информационным указателям стандартов, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящем своде правил использованы термины и определения СН РК 3.01-04.

4 ПРАВИЛА РАЗМЕЩЕНИЯ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

4.1 Сельскохозяйственные предприятия, здания и сооружения размещаются на землях сельскохозяйственного назначения, землях промышленности, а также в производственных территориальных зонах населенных пунктов, установленных документами территориального планирования – схемами территориального планирования административных районов, генеральными планами, схемами генеральных планов,

проектами планировки сельских поселений и межселенных территорий.

4.2 Выбор площадок для строительства сельскохозяйственных предприятий подтверждается технико-экономическими расчетами на основании результатов рассмотрения вариантов их возможного размещения, с учетом наиболее экономного использования земель и возмещения убытков, причиняемых изъятием земельных участков и потерь сельскохозяйственного производства, связанных с изъятием сельскохозяйственных угодий.

4.3 Резервирование земельных участков для расширения сельскохозяйственных предприятий допускается, как правило, за счет земель, находящихся за границами площадок указанных предприятий. С этой целью при выборе площадок должна предусматриваться возможность дополнительного отвода смежных земельных участков в установленном порядке и в соответствии с Водным и Земельным Кодексами Республики Казахстан.

Резервирование земельных участков на площадках сельскохозяйственных предприятий допускается предусматривать только в соответствии с заданиями на проектирование при соответствующих технико-экономических обоснованиях.

4.4 При размещении сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений на прибрежных участках рек или водоемов планировочные отметки площадок предприятий должны приниматься не менее чем на 0,5 м выше расчетного горизонта воды с учетом подпора и уклона водотока, а также расчетной высоты волны и ее нагона.

Для предприятий со сроком эксплуатации более 10 лет за расчетный горизонт надлежит принимать наивысший уровень воды с вероятностью его повторения один раз в 50 лет, а для предприятий со сроком эксплуатации до 10 лет - один раз в 10 лет.

Примечания

1 Размещение предприятий на участках с более частым повторением наивысшего уровня воды допускается при соответствующем технико-экономическом обосновании и при условии возведения необходимых сооружений по защите предприятий от затопления.

2 Требования настоящего пункта не распространяются на сельскохозяйственные предприятия, здания и сооружения, которые по условиям эксплуатации могут подвергаться кратковременному затоплению. При этом необходимо соблюдать требования по охране водоемов от загрязнения.

4.5 При размещении сельскохозяйственных предприятий на прибрежных участках водоемов и при отсутствии непосредственной связи предприятий с ними следует предусматривать незастроенную прибрежную полосу шириной не менее 40 м.

4.6 При размещении складов минеральных удобрений и химических средств защиты растений должны соблюдаться необходимые меры, исключающие попадание вредных веществ в водоемы.

Склады минеральных удобрений и химических средств защиты растений следует располагать на расстоянии не менее 2 км от рыбохозяйственных водоемов. В случае особой необходимости допускается уменьшать расстояние от указанных складов до рыбохозяйственных водоемов при условии согласования с органами, осуществляющими охрану рыбных запасов.

4.7 При размещении сельскохозяйственных предприятий в районе расположения радиостанций, предприятий и складов с сильно действующими ядовитыми веществами и

других предприятий и объектов специального назначения расстояние от проектируемых сельскохозяйственных предприятий до указанных объектов следует принимать в соответствии с действующими санитарными нормами.

Размещение сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений возле объектов по изготовлению и хранению веществ, материалов и изделий на их основе должно осуществляться с учетом границ запретных (опасных) зон и районов, определяемых по специальным нормативным документам, утвержденным в установленном порядке, и по согласованию с органами государственного надзора, министерствами и ведомствами, в ведении которых находятся указанные объекты.

4.8 При выборе участка для строительства комплекса учитываются эпизоотические, ветеринарно-санитарные, санитарно-гигиенические и другие особенности территории.

4.9 Площадка для строительства новых и расширения существующих объектов выбирается с учетом аэроклиматической характеристики, рельефа местности, закономерностей распространения промышленных выбросов в атмосфере, потенциала загрязнения атмосферы (ПЗА), с подветренной стороны по отношению к жилой, рекреационной, курортной зоне, зоне отдыха населения.

4.10 Животноводческие, птицеводческие, звероводческие предприятия, ветеринарные учреждения, склады минеральных удобрений и химических средств защиты растений следует располагать с подветренной стороны по отношению к другим сельскохозяйственным объектам и селитебной зоне.

4.11 Предприятия и промышленные узлы с источниками загрязнения атмосферного воздуха вредными веществами 1-го и 2-го классов опасности не следует размещать в районах с преобладающими ветрами со скоростью до 1 м/с, с длительными или часто повторяющимися штилями, инверсиями, туманами (за год более 30 - 40%, в течение зимы 50 - 60% дней).

4.12 Для производственных объектов с технологическими процессами, являющимися источниками неблагоприятного воздействия на среду обитания и здоровье человека, устанавливаются санитарно-защитные зоны (СЗЗ) в соответствии с санитарной классификацией предприятий, производств, объектов. Размер СЗЗ, ее организация и благоустройство определяются в соответствии с Санитарными правилами «Санитарно-эпидемиологические требования по установлению санитарно-защитной зоны производственных объектов».

4.13 Достаточность размера ширины СЗЗ подтверждается расчетами прогнозируемых уровней загрязнения атмосферного воздуха, распространения шума, вибрации, электромагнитных полей, радиации и др. факторов с учетом фоновых загрязнений среды обитания, а также результатов лабораторных исследований, в районах размещения аналогичных действующих объектов.

4.14 Размер СЗЗ действующих объектов увеличивается, по сравнению с установленным, при невозможности обеспечения техническими и технологическими средствами нормативных уровней и/или по результатам натурных исследований и измерений по любому фактору воздействия. Оценка ситуации осуществляется по среднегодовым значениям измеренного параметра за последние три года эксплуатации объекта.

4.15 На границе санитарно-защитных зон шириной более 100 м со стороны селитебной зоны должна предусматриваться полоса древесно-кустарниковых насаждений шириной не менее 30 м, а при ширине зоны от 50 до 100 м - полоса шириной не менее 10 м.

4.16 Комплексы строятся по типовым или индивидуальным проектам, разработанным в соответствии с нормами технологического проектирования предприятий и предусмотренных в них санитарных требований для производственных помещений, санитарных и ветеринарных разрывов между отдельно стоящими зданиями и сооружениями комплекса, водоснабжения, канализации, вентиляции, освещения.

5 ПРАВИЛА ПЛАНИРОВКИ ТЕРРИТОРИИ И РАЗМЕЩЕНИЯ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ

5.1 Классификация сельскохозяйственных зданий и сооружений

5.1.1 Сельскохозяйственные производственные здания и сооружения предназначены для различных отраслей сельскохозяйственного производства.

Различают следующие основные виды сельскохозяйственных зданий и сооружений:

- животноводческие — коровники, здания для молодняка, телятники, свинарники, конюшни, овчарни, кошары и др.;
- птицеводческие — инкубатории для искусственного выведения цыплят, птичники для содержания молодняка, выращивания цыплят на мясо (бройлеров), содержания взрослой птицы, акклиматизаторы;
- ветеринарные — ветеринарные амбулатории, стационары, изоляторы, сооружения для обработки кожного покрова животных; ветеринарные лаборатории; ветеринарно-санитарные объекты — санитарные бойни и другие здания и сооружения, предназначенные для оказания лечебной помощи заболевшим животным и птицам, проведения профилактических и ветеринарно-санитарных мероприятий, а также диагностических исследований;
- силосные и сенажные — траншеи и башни, используемые для приготовления и хранения кислого силоса и пресного — сенажа;
- складские — овощехранилища, зернохранилища, элеваторы, кукурузохранилища, склады минеральных удобрений и т. п. — для хранения овощей, зерна, семян и других сельскохозяйственных продуктов и материалов;
- культивационные — парники, теплицы, оранжереи, шампиньонницы — для выращивания овощей, растений, грибов и цветов;
- здания для обработки и переработки сельскохозяйственных продуктов — зерносушиллки, сушиллки технических культур, овоще-сушиллки, кормоприготовительные цехи и комбикормовые предприятия, мельницы, прифермские молочные, пункты первичной обработки молока, молочные, маслодельные и маслодельно-сыроваренные заводы, томатоварочные и квасильно-засолочные цехи и т.п.;
- здания для ремонта и хранения сельскохозяйственных машин — колхозные мастерские по техническому обслуживанию и несложному ремонту машин, ремонтные машинно-тракторные мастерские, цехи по ремонту гидросистем тракторов и комбайнов, мотороремонтные, авторемонтные, комбайноремонтные цехи и заводы, гаражи для тракторов, комбайнов, сельскохозяйственных машин, автомобилей и т. п.

5.2 Правила планировки территории и размещения зданий и сооружений

5.2.1 При разработке генеральных планов сельскохозяйственных предприятий следует предусматривать:

1) планировочную увязку территорий сельскохозяйственных предприятий с селитебной зоной и с другими сельскохозяйственными предприятиями в составе производственной зоны;

2) экономически целесообразное кооперирование сельскохозяйственных и промышленных предприятий на одном земельном участке и организацию общих объектов подсобного и обслуживающего назначения;

3) размещение предприятий, зданий и сооружений, соблюдая соответствующие минимальные расстояния между ними;

4) выполнение комплексных технологических и инженерно-технических требований и создание единого архитектурного ансамбля с учетом природно-климатических, геологических и других местных условий;

5) мероприятия по охране окружающей среды от загрязнения производственными выбросами и стоками и мероприятия по обезвреживанию, использованию и захоронению отходов в соответствии с Экологическим Кодексом РК;

6) возможность расширения производственной зоны сельскохозяйственных предприятий;

7) осуществление строительных и монтажных работ индустриальными методами с применением новых технологий и материалов;

8) возможность строительства и ввода предприятий в эксплуатацию пусковыми комплексами или очередями;

9) восстановление (рекультивацию) земель, нарушенных при строительстве, и нанесение снимаемого плодородного слоя почвы на малопродуктивные земли;

10) технико-экономическую эффективность планировочных решений.

5.2.2 При разработке схем генеральных планов реконструируемых производственных зон сельских населенных пунктов и генеральных планов реконструируемых сельскохозяйственных предприятий следует предусматривать:

1) концентрацию производственных объектов на одном земельном участке;

2) планировку и застройку производственных зон с выявлением земельных участков для расширения реконструируемых и размещения новых сельскохозяйственных предприятий;

3) ликвидацию малодеятельных подъездных путей и дорог;

4) ликвидацию мелких и устаревших предприятий и объектов, не имеющих земельных участков для дальнейшего развития, а также предприятий и объектов, в которых миновала надобность, или оказывающих отрицательное влияние на селитебную зону, соседние предприятия и окружающую среду;

5) обязательную рекультивацию земельных участков ликвидируемых предприятий и объектов;

6) улучшение благоустройства производственных территорий и санитарно-защитных зон, повышение архитектурного уровня застройки;

7) организацию площадок для стоянки автомобильного транспорта;

8) технико-экономическую эффективность планировочных решений.

5.2.3 Для реконструируемых сельскохозяйственных предприятий, осуществляющих выброс загрязняющих веществ, необходимо предусматривать внедрение более совершенной технологии производства, применение более эффективных средств и установок по улавливанию и утилизации загрязняющих веществ.

5.2.4 Территории производственных зон, как правило, не должны разделяться на обособленные участки железными или автомобильными дорогами общей сети, а также реками.

На обособленных земельных участках производственных зон сельских населенных пунктов следует размещать предприятия и объекты, санитарно-защитные зоны которых выше 500 м.

5.2.5 Животноводческие, птицеводческие и звероводческие фермы, ветеринарные учреждения и предприятия по производству молока, мяса и яиц на промышленной основе следует располагать с подветренной стороны по отношению к другим сельскохозяйственным объектам и селитебной зоне.

Склады минеральных удобрений и химических средств защиты растений следует располагать с подветренной стороны по отношению к жилым, общественным и производственным зданиям.

5.2.6 Сельскохозяйственные предприятия, здания и сооружения, размещаемые в производственных зонах сельских населенных пунктов, следует объединять в соответствии с особенностями производственных процессов, одинаковых для данных объектов, санитарных, зооветеринарных и противопожарных требований, грузооборота, видов обслуживающего транспорта, потребления воды, пара, электроэнергии, с учетом очередности строительства, организуя при этом участки:

- а) площадок предприятий;
- б) общих объектов подсобных производств;
- в) складов.

5.2.7 Территорию комплекса (специализированного хозяйства) разделяют на изолированные друг от друга зоны:

- предзаводскую (за пределами границы предприятия в районе его проходных);
- производственную, в который размещают помещения для содержания животных, выгульно-кормовые площадки с твердым покрытием и навесами, ветеринарные объекты;
- административно-хозяйственную, включающую здания и сооружения административно-хозяйственной и технической служб, эстакаду для мойки и площадку для дезинфекции автомашин и других транспортных средств;
- кормовую, где размещают объекты для хранения и приготовления кормов. Кормоцех, склады и хранилище для кормов располагают на линии разграничения с производственной зоной;
- хранения для складирования, обеззараживания, переработки отходов производства.

Зонирование должно учитывать конкретные условия строительства.

5.2.8 Открытые площадки для стоянки автомобилей вместимостью до 20 машиномест могут иметь совмещенные въезды и выезды шириной не менее 6 м. При большей их вместимости должны предусматриваться отдельные въезды и выезды и выполняться

требования МСН 2.02-05.

5.2.9 Планировочные решения и ориентация зданий и сооружений сельскохозяйственных предприятий должны приниматься в соответствии с нормами технологического проектирования.

5.2.10 Здания с продольными аэрационными фонарями и здания с проемами в стенах, используемыми для аэрации помещений, следует ориентировать продольной осью перпендикулярно или под углом не менее 45° к преобладающему направлению ветров в летний период.

5.2.11 В районах со снежным покровом более 50 см за зиму необходимо предусматривать сквозное проветривание площадок сельскохозяйственных предприятий. Для этого проезды, продольные оси крупных зданий, сооружений и фонари (кроме аэрационных) следует располагать параллельно или под углом не более 45° к преобладающему направлению ветров в зимний период.

5.2.12 Ветеринарные учреждения (за исключением ветеринарных и санитарных пропускников), котельные, навозохранилища открытого типа следует размещать с подветренной стороны по отношению к животноводческим, птицеводческим и звероводческим зданиям и сооружениям.

Примечание - Навозохранилище должно быть огорожено и расположено с подветренной стороны по отношению к помещениям объекта, ниже по рельефу, на расстоянии не менее 100 м от животноводческих зданий.

5.2.13 Теплицы располагают, как правило, на южных или юго-восточных склонах, с наивысшим уровнем грунтовых вод не менее 1,5 м от поверхности земли.

При планировке земельных участков теплиц необходимо соблюдать следующие требования:

- основные сооружения должны группироваться по их функциональному назначению (теплицы, площадки с обогреваемым грунтом), при этом должна предусматриваться система проездов и проходов, обеспечивающая необходимые условия для механизации трудоемких процессов;

- при отсутствии естественной защиты теплиц от зимних ветров следует предусматривать устройство снего- и ветрозащитных полос.

5.2.14 Склады и хранилища сельскохозяйственной продукции следует располагать на хорошо проветриваемых земельных участках с наивысшим уровнем грунтовых вод не менее 1,5 м от поверхности земли.

5.2.15 Здания и сооружения с производствами категорий А, Б и В, а также склады минеральных удобрений и химических средств защиты растений следует располагать с подветренной стороны (по среднегодовой розе ветров) по отношению к другим производственным зданиям и сооружениям.

Примечание - При проектировании животноводческих, птицеводческих и звероводческих предприятий размещение кормоцехов и складов грубых кормов следует принимать по соответствующим нормам технологического проектирования.

5.2.16 Здания, образующие полузамкнутые дворы, допускается применять в тех случаях,

когда другие планировочные решения не могут быть приняты по условиям технологии.

Полузамкнутые дворы следует располагать длинной стороной параллельно преобладающему направлению ветров или с отклонением не более 45° , при этом открытая сторона двора зданий П-образной формы должна быть обращена на наветренную сторону ветров преобладающего направления.

5.2.17 В замкнутых и полузамкнутых дворах предусматривать пристройки к зданиям, а также размещать отдельно стоящие здания или сооружения, как правило, не рекомендуется.

Примечание - При соответствующих обоснованиях допускается устраивать в указанных дворах пристройки с производствами, не осуществляющими выброс загрязняющих веществ, и при условии, что они будут занимать не более 25% длины стены, а ширина двора в месте пристройки будет не менее наибольшей высоты противостоящего здания, но не менее противопожарного разрыва.

5.2.18 Ширина полузамкнутого двора при зданиях, освещаемых через оконные проемы, должна быть не менее полусуммы высот до верха карниза противостоящих зданий, образующих двор, но не менее 12 м. При реконструкции сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений допускается сокращать ширину полузамкнутого двора до 9,0 м по согласованию с органами надзора и экспертизы.

Примечания

1 Полузамкнутым считается двор, образованный тремя примыкающими друг к другу зданиями и имеющий отношение глубины к ширине более единицы.

2 Здания в два этажа и более, образующие полузамкнутый двор с отношением глубины двора к ширине более 3, а также при возможности скопления во дворе загрязняющих веществ в количестве, превышающем допустимую нормативную концентрацию, должны иметь открытый проем шириной не менее 4 м и высотой не менее 4,5 м, расположенный напротив незастроенной стороны двора.

3 В районах с низкой температурой открытая сторона полузамкнутого двора должна быть обращена на подветренную сторону ветров преобладающего направления, при другой ориентации двора перед его открытой частью необходимо располагать здания или ограждения.

5.2.19 Здания, образующие замкнутые со всех сторон дворы, допускается применять только при наличии технологических и планировочных обоснований с соблюдением следующих условий:

а) ширина двора должна быть не менее наибольшей высоты образующих двор частей здания, но не менее 18 м;

б) с двух противоположных сторон двора должны предусматриваться открытые проезды шириной не менее 4 м и высотой не менее 4,5 м.

5.2.20 Производственные и вспомогательные здания сельскохозяйственных предприятий следует объединять, соблюдая технологические, строительные и санитарные нормы при технико-экономическом обосновании такого объединения.

Трансформаторные подстанции и распределительные пункты напряжением 6 - 10 кВ, вентиляционные камеры и установки, насосные по перекачке негорючих жидкостей и газов, промежуточные расходные склады, кроме складов легковоспламеняющихся и горючих жидкостей и газов, следует проектировать, как правило, встроенными в производственные здания или пристроенными к ним.

5.2.21 Разбивочные оси противостоящих зданий, располагаемых на площадке предприятия, как правило, должны совпадать.

5.2.22 Расстояния между зданиями и сооружениями, освещаемыми через оконные проемы, должны быть не менее наибольшей высоты противостоящих зданий (до верха карниза) и сооружений.

Примечания

1 Если одно из противостоящих зданий или сооружений со стороны, обращенной к другому, в зоне возможного затенения, не имеет световых проемов, то расстояния между ними определяются только высотой здания или сооружения без световых проемов.

2 Высотные сооружения, не имеющие световых проемов (трубы, башни, этажерки, стойки и т.п.), допускается размещать от стены здания со световыми проемами на расстоянии не менее диаметра или длины стороны сооружения, обращенной к зданию. Если в зоне возможного затенения от высотного сооружения в стене здания световые проемы отсутствуют, то расстояния между ними настоящим техническим кодексом не нормируются.

3 Для зданий с продольными фонарями, расположенными на расстоянии менее 3 м от фасада здания, за высоту здания следует принимать высоту до верха карниза фонаря.

4 Указанные расстояния могут быть уменьшены в случае, когда по расчету с учетом затенения окон противостоящими зданиями, может быть обеспечено требуемое по нормам естественное или совмещенное освещение в обоих противостоящих зданиях.

5.2.23 Расстояния от рабочих мест на открытом воздухе или в неотапливаемых помещениях до санитарно-бытовых помещений (за исключением уборных) не должны превышать 500 м.

При доставке рабочих от санитарно-бытовых помещений к месту работы и обратно транспортом, расстояния от рабочих мест до указанных помещений не нормируются.

5.2.24 Откормочные площадки располагают с подветренной стороны господствующих ветров по отношению жилых поселков, лучше на южных и юго-западных склонах, с общим уклоном до 4 - 6 градуса. Кроме того, каждый загон должен иметь уклон 2 - 3 градуса от кормушек и мест отдыха скота.

5.2.25 Убойно-санитарный пункт или убойные площадки строят на фермах (комплексах) по выращиванию, доращиванию и откорму скота.

5.2.26 Здание карантина размещается обособленно, на расстоянии не менее 100 м от животноводческих и других производственных помещений. В нем предусматривается автономная система удаления, обработки, обеззараживания, хранения и утилизации навоза.

5.2.27 Карантинные помещения огораживаются сплошным забором с въездным и входным дезбарьерами.

5.2.28 При строительстве комплексов в первую очередь вводятся в эксплуатацию ветеринарные объекты, очистные сооружения, дороги с твердым покрытием и другие объекты, обеспечивающие нормальную эксплуатацию комплексов.

5.2.29 Зона хранения и обеззараживания навоза располагается с подветренной стороны за пределами ограждения территории комплекса на расстоянии не менее 100 м от молочного блока, ограждается изгородью высотой 1,5 м и защищается многолетними зелеными насаждениями полосой на ширину не менее 10 м.

5.2.30 Дезинфекционный блок или дезбарьер размещают на главном въезде на территорию предприятия и блокируют с санитарным пропускником.

5.2.31 Зооветеринарные разрывы до железнодорожных узловых и сортировочных станций должны быть не менее 1,5 км, а до других железнодорожных станций - 500 м.

5.2.32 Для стоянок легковых автомобилей, очистки сточных вод, магистральных трубопроводов углеводородного сырья, компрессорных и нефтеперекачивающих станций создаются санитарные разрывы.

5.2.33 Размер санитарного разрыва от населенного пункта до сельскохозяйственных полей, обрабатываемых пестицидами (ядохимикатами) авиационным способом, должен составлять не менее 2000 метров.

5.2.34 Размещение в районах аэродромов зданий, высоковольтных линий электропередачи, радиотехнических и других сооружений, которые могут угрожать безопасности полетов воздушных судов или создавать помехи для нормальной работы навигационных средств аэродромов, должно быть согласовано с предприятиями и организациями, в ведении которых находятся аэродромы.

Согласованию подлежит размещение всех объектов в границах полос воздушных подходов к аэродромам, а также вне этих границ в радиусе 10 км от контрольной точки аэродрома (КТА).

Запрещается размещение на расстоянии ближе 15 км от КТА мест выброса пищевых отходов, звероферм, скотобоен и других объектов, отличающихся привлечением и массовым скоплением птиц.

5.2.35 Главный проходной пункт площадки сельскохозяйственных предприятий следует предусматривать со стороны основного подхода или подъезда работающих.

При устройстве нескольких проходных пунктов их следует располагать на расстоянии не более 1,5 км друг от друга, с учетом остановок общественного пассажирского транспорта.

5.2.36 Перед проходными пунктами следует предусматривать площадки из расчета $0,15 \text{ м}^2$ на одного работающего (в наибольшую смену), пользующегося этим пунктом, но не менее 25 м^2 .

*5.2.37 В пределах предзаводской зоны следует предусматривать стоянки (парковки) автотранспорта в соответствии с требованиями СП РК 3.01-101. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

5.2.38 Расстояния между зданиями, сооружениями, в том числе инженерными сетями, следует принимать минимально допустимыми, при этом плотность застройки участков (площадок) предприятий должна быть не менее указанной в Приложении А.

5.3 Правила проектирования дорог, въездов и проездов

5.3.1 Внешние грузовые и пассажирские транспортные связи сельскохозяйственных предприятий следует предусматривать в соответствии со схемой территориального планирования района и генеральным планом населенного пункта.

Сеть дорог должна обеспечивать транспортные и пешеходные связи между предприятиями и селитебной зоной.

5.3.2 Выбор видов транспорта следует производить на основе технико-экономических обоснований, предпочитая, как правило, безрельсовый транспорт.

5.3.3 Пересечение на площадках сельскохозяйственных предприятий транспортных потоков готовой продукции, кормов и навоза не допускается.

5.3.4 Площадки сельскохозяйственных предприятий размером более 5 га должны

иметь не менее двух въездов, расстояние между которыми по периметру ограждения должно быть не более 1500 м.

5.3.5 Ширину проездов на площадках сельскохозяйственных предприятий надлежит принимать из условий наиболее компактного размещения транспортных и пешеходных путей, инженерных сетей, полос озеленения с учетом возможной снегозаносимости дорог, но не менее противопожарных, санитарных и зооветеринарных расстояний между противостоящими зданиями и сооружениями.

Ширина ворот автомобильных въездов на площадку производственного объекта должна обеспечивать беспрепятственный проезд основных и специальных пожарных автомобилей.

5.3.6 Расстояние между зданиями на площадках сельскохозяйственных предприятий следует принимать из условий наиболее компактного размещения транспортных и пешеходных путей, инженерных сетей, полос озеленения, но не менее противопожарных, санитарных и зооветеринарных разрывов между противостоящими зданиями и сооружениями.

Между зданиями предусматривают, как правило, одну автомобильную дорогу (проезд). При соответствующем технико-экономическом обосновании допускается устройство двух автомобильных дорог (проездов).

5.3.7 Расстояния от бортового камня или кромки укрепленной обочины автомобильных дорог до зданий и сооружений следует принимать не менее указанных в Таблице 1.

5.3.8 Строительные конструкции эстакад, галерей, опор трубопроводов следует располагать на расстоянии не менее 0,5 м от бортового камня или наружной бровки водоотводных устройств (кюветов, лотков). При необходимости следует учитывать расширение проезжей части дорог в перспективе.

5.3.9 Возвышение низа строительных конструкций перечисленных сооружений над проезжей частью автомобильных дорог должно назначаться равным высоте груженого расчетного автомобиля, увеличенной на 1,0 м, и быть не менее 5,0 м.

5.3.10 При обосновании типов транспортных средств и габаритов перевозимого груза допускается принимать габарит по высоте 4,5 м.

*5.3.11 Автомобильные дороги (проезды, подъезды) сельскохозяйственных предприятий следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 3.03-22, СНиП 2.05.11 и нормами технологического проектирования. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

*5.3.12 Подъездные железнодорожные пути следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 3.03-14 и СН РК 3.03-22. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

5.3.13 При применении канатных подвесных дорог расстояния от габаритов подвижного состава канатной дороги до зданий, сооружений, планировочных отметок территории следует принимать в соответствии со строительными нормами и правилами по проектированию промышленного транспорта.

5.3.14 Ширину ворот для въездов на площадки сельскохозяйственных предприятий следует принимать на 1,5 м более ширины принятых для этих предприятий типов автомобилей или сельскохозяйственных машин, но не менее 4,5 м, а ширину ворот для железнодорожных въездов принимать:

- для колеи 1520 мм — по ГОСТ 9238;
- для колеи 750 мм — по ГОСТ 9720.

*5.3.15 Расстояния от зданий и сооружений до оси внутриплощадочных железнодорожных путей следует принимать в соответствии с требованиями СП РК 3.01-101. (Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).

Таблица 1 - Расстояния от бортового камня или кромки укрепленной обочины автомобильных дорог до зданий и сооружений

Наименование элемента здания или сооружения	Расстояние от бортового камня, м
1 Наружная грань стены здания, включая тамбур и пристройку, при:	
а) отсутствии въезда в здание и при длине здания до 20 м	1,50
б) то же, при длине здания более 20 м	3,00
в) наличии въезда в здание двухосных автомобилей и автопогрузчиков	8,00
г) то же, трехосных автомобилей	12,00
д) “ только электрокар	5,00
2 Ось параллельно расположенных железнодорожных путей колеи, мм:	
1520	3,75
750	3,00
3 Ограждение площадки предприятия	1,50
4 Наружная грань опоры эстакады или путепровода, дымовой трубы, столба, мачты, выступающих частей зданий: пилястр, контрфорсов, наружных лестниц и т.п.	0,50
<p>Примечания</p> <p>1 При проектировании дорог для движения тягачей с роспусками для длинномерных грузов (бревен, балок и т.п.) на закруглениях и перекрестках указанные расстояния следует увеличивать соответственно величине свеса груза согласно требованиям СП РК 3.03-31.</p> <p>2 Расстояния от бортового камня, кромки проезжей части или укрепленной полосы обочины до стволов деревьев или кустарников допускается определять в зависимости от породы деревьев и кустарников (но не менее значений, приведенных в Таблице 2) так, чтобы ветви деревьев и кустарников, с учетом их подрезки, не нависали над проезжей частью или обочиной.</p> <p>3 При ширине полосы движения двухполосной дороги менее 3,75 м и при отсутствии бортового камня или укрепленной полосы обочины расстояние в случаях, предусмотренных поз. 4, должно быть не менее 4,25 м от оси дороги. При ширине автомобиля более 2,5 м указанное расстояние должно быть соответственно увеличено.</p> <p>4 При въезде в цех автомобилей с прицепами расстояние от стены цеха до дороги следует определять расчетом.</p> <p>5 Расстояния, указанные в поз. 1в) – д), допускается при реконструкции сокращать до 3,0 м при условии обеспечения безопасности дорожного движения.</p>	

5.4 Правила проектирования вертикальной планировки и благоустройства

5.4.1 Мероприятия по инженерной подготовке площадок сельскохозяйственных предприятий следует устанавливать в зависимости от их инженерно-геологических условий, а также объемно-планировочных решений зданий и сооружений, размещаемых на площадке.

5.4.2 При назначении проектных отметок площадок сельскохозяйственных предприятий, зданий и сооружений следует предусматривать максимальное сохранение рельефа и существующих зеленых насаждений, минимальную разность между объемами выемок и насыпей, сбор и отвод атмосферных вод с площадки предприятия.

5.4.3 Сплошную вертикальную планировку допускается применять при плотности застройки более 25%.

В остальных случаях следует предусматривать выборочную вертикальную планировку и выполнение планировочных работ только на участках, где расположены здания или сооружения.

Выборочную вертикальную планировку следует предусматривать при наличии скальных грунтов, при необходимости сохранения леса или зеленых насаждений, а также при наличии неблагоприятных гидрогеологических условий.

5.4.4 Уклоны площадок сельскохозяйственных предприятий следует принимать не менее 0,3 % и не более, %:

- для глинистых грунтов — 5,0;
- для песчаных грунтов — 3,0;
- для легко размываемых грунтов (лесс, мелкие пылеватые пески) — 1,0.

5.4.5 Уклоны выгульных площадок для животных должны приниматься не менее 2,0 % и не более 6,0 %.

5.4.6 При размещении сельскохозяйственных предприятий на склоне или у его подошвы в целях защиты территории от подтопления водами с верховой стороны следует предусматривать нагорные канавы.

5.4.7 При необходимости применения на площадках сельскохозяйственных предприятий открытой сети водоотвода наименьшие размеры кюветов и канав трапецеидального сечения следует принимать, м:

- ширину по дну — 0,3;
- глубину — 0,4.

5.4.8 Уровень пола первого этажа зданий должен быть, как правило, выше планировочной отметки примыкающих к зданиям участков не менее чем на 15 см.

5.4.9 Отметка пола подвальных или иных заглубленных помещений зданий или сооружений должна быть выше уровня грунтовых вод не менее чем на 0,5 м. При необходимости устройства указанных помещений с отметкой пола ниже уровня грунтовых вод следует предусматривать гидроизоляцию помещений или понижение уровня грунтовых вод, при этом необходимо учитывать возможность подъема уровня грунтовых вод в период эксплуатации предприятия.

5.4.10 На площадках сельскохозяйственных предприятий рекомендуется предусматривать закрытую сеть дождевой канализации в соответствии с требованиями СНиП 2.04.03 и Санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к водоисточникам, хозяйственно-питьевому водоснабжению, местам культурно-бытового водопользования и безопасности водных объектов».

Примечание - При строительстве комплексов на территории с рельефным уклоном от 3 до 8 градусов устраиваются ливнеотводы. Для отвода атмосферных вод и стоков с технологических площадок, кормовых дворов делается уклон, а по краям площадок и кормовых дворов предусматриваются ливнеотводы, по которым стоки поступают в общую канализационную сеть. У наружных стен зданий устраиваются отмстки шириной 50 - 80 см.

5.4.11 На участках, свободных от застройки и покрытий, а также по периметру площадок сельскохозяйственных предприятий, следует предусматривать озеленение. Площадь участков, предназначенных для озеленения, должна составлять не менее 15% площади площадки сельскохозяйственного предприятия, а при плотности застройки более

50% — не менее 10%.

5.4.12 Для зеленых насаждений на площадках сельскохозяйственных предприятий и в санитарно-защитных зонах следует подбирать местные виды растений с учетом их санитарно-защитных и декоративных свойств и устойчивости к воздействию производственных выбросов.

**Примечания*

1 В зоне размещения зданий, требующих повышенной чистоты воздуха, а также у мест воздухозабора запрещается применять для посадки древесные насаждения, выделяющие при цветении хлопья, волокнистые и опушенные семена.

2 Производственные объекты, требующие защиты от шума, необходимо ограждать древесно-кустарниковыми насаждениями с густой листвой, включая в эти насаждения деревья хвойных пород.

3 Посадку деревьев хвойных пород следует выполнять в соответствии с требованиями СП РК 2.02-101.

4 На площадках сельскохозяйственных предприятий, осуществляющих выброс загрязняющих веществ в атмосферный воздух, не допускается размещение плотных групп древесно-кустарниковых насаждений, препятствующих рассеиванию загрязняющих веществ в атмосферном воздухе. *(Изм.ред. — Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

*5.4.13 Расстояния от зданий и сооружений до деревьев и кустарников, ширину полос зеленых насаждений следует принимать в соответствии с требованиями СП РК 3.01-101. *(Изм.ред. — Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

5.4.14 На территории сельскохозяйственных предприятий следует предусматривать благоустроенные площадки для отдыха и спортивных занятий.

Площадки следует размещать с наветренной стороны по отношению к зданиям с производствами, допускающими выбросы загрязняющих веществ в атмосферу.

Размеры площадок рекомендуется принимать из расчета не более 1 м² на 1 чел. наиболее многочисленной смены.

5.4.15 Вдоль основных производственных дорог тротуары следует предусматривать во всех случаях, независимо от интенсивности пешеходного движения, а вдоль проездов и подъездов — при интенсивности движения не менее 100 чел. в смену.

5.4.16 Ширину тротуара надлежит принимать кратной ширине полосы движения 0,75 м. Ширина тротуара должна быть, как правило, не менее 1,5 м. При интенсивности пешеходного движения менее 100 чел./ч в обоих направлениях допускается устройство тротуаров шириной 1 м.

5.4.17 Тротуары вдоль зданий следует размещать при:

- организованном отводе воды с кровель зданий — вплотную к линии застройки с увеличением ширины тротуара, предусмотренной в 4.2.3.16, на 0,5 м;
- неорганизованном отводе воды с кровель — не менее 1,5 м от линии застройки.

5.4.18 *При размещении тротуаров рядом или на общем с автомобильной дорогой земляном полотне они должны быть отделены от дороги разделительной полосой шириной не менее 1,0 м. Расположение тротуаров вплотную к проезжей части автомобильной дороги допускается только в условиях реконструкции сельскохозяйственного предприятия.

При примыкании тротуара к проезжей части тротуар должен быть на уровне верха бортового камня, но не менее чем на 15 см выше проезжей части.

Пересечение пешеходных путей с автомобильными дорогами следует проектировать в соответствии с СП РК 3.03-31. (Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).

*5.4.19 На территории сельскохозяйственных предприятий, использующих труд инвалидов и маломобильных групп населения, дороги, тротуары и входы в здания следует проектировать в соответствии с требованиями действующих нормативно-технических документов, предусматривающих доступность для маломобильных групп населения, а также с СП РК 3.06-101 и РДС РК 3.01-05. (Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).

5.4.20 При реконструкции сельскохозяйственных предприятий, расположенных на затесненных участках, допускается, при соответствующем обосновании, увеличивать ширину автомобильных дорог за счет полос озеленения, отделяющих их от тротуаров, а при их отсутствии — за счет тротуаров с переносом последних.

*5.4.21 Освещение площадок сельскохозяйственных предприятий, мест производства работ вне зданий и охранное освещение следует предусматривать в соответствии с требованиями СП РК 2.04-31. (Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).

5.5 Правила проектирования ограждения площадок сельскохозяйственных предприятий

5.5.1 Ограждения площадок сельскохозяйственных предприятий следует проектировать с учетом требований к условиям их эксплуатации, охраны и в соответствии с нормами технологического проектирования.

Таблица 2 - Высота и вид ограждения

Характеристика предприятия, сооружения	Высота ограждения, м	Вид ограждения
Сельскохозяйственные предприятия, ограждаемые по ветеринарным или санитарным требованиям, условиям эксплуатации и охраны	1,6 – 2,0	Стальная сетка с цоколем или железобетонное решетчатое с цоколем
Предприятия и объекты, на территории которых предусмотрено регулярное движение наземного транспорта, а также другие предприятия и объекты, ограждаемые по требованиям техники безопасности	1,6	Стальная сетка или железобетонное решетчатое
Объекты, ограждаемые по требованиям техники безопасности или по санитарно-гигиеническим требованиям (открытые распределительные устройства, подстанции, артезианские скважины, водозаборы и т. п.)	1,2 – 1,6	Стальная сетка
Примечания 1 При проектировании ограждений допускается применение других материалов с учетом технико-экономической целесообразности. 2 При наличии ведомственных норм и правил по охране сельскохозяйственных предприятий выбор высоты и вида ограждения следует осуществлять в соответствии с их требованиями.		

5.5.2 При проектировании ограждений площадок применяют, как правило, конструкции промышленного изготовления, соответствующие эксплуатационным и эстетическим требованиям.

5.5.3 Подземные части ограждений необходимо изолировать от воздействия воды. Сетка и проволока, применяемые для ограждений, должны иметь антикоррозионное покрытие.

5.5.4 Высоту и вид ограждения рекомендуется принимать в соответствии с Таблицей 2.

6 ПРАВИЛА РАЗМЕЩЕНИЯ ИНЖЕНЕРНЫХ СЕТЕЙ

6.1 Инженерные сети на площадках сельскохозяйственных предприятий следует проектировать как единую систему инженерных коммуникаций, предусматривая, как правило, их совмещенную прокладку.

*6.2 Инженерные сети и сооружения сельскохозяйственных предприятий следует проектировать в соответствии с требованиями СП РК 3.01-101, СН РК 3.01-03, СП РК 2.02-101, СП РК 4.01-103, СП РК 4.02-10, «Правилами устройства электроустановок Республики Казахстан». (Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).

6.3 Водоснабжение хозяйственно-питьевого назначения должно соответствовать требованиям действующих санитарно-эпидемиологических правил и норм "Санитарно-эпидемиологические требования к качеству воды централизованных систем питьевого водоснабжения».

При отсутствии централизованного водоснабжения должен быть организован подвоз воды и хранение в емкостях с закрывающейся крышкой.

6.4 При невозможности обеспечения всех нужд предприятия водой питьевого качества допускается применять воду с незначительно повышенным солевым составом для поения скота, приготовления кормов, уборки помещения. По всем другим показателям вода должна отвечать требованиям стандарта питьевой воды. Животноводческие помещения должны оборудоваться поилками и кранами для забора воды.

*6.5 При параллельной прокладке нескольких линий водопровода расстояние между ними следует принимать в зависимости от технических и инженерно-геологических условий в соответствии со СП РК 4.01-103. (Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).

6.6. Приток свежего воздуха должен осуществляться сверху через систему воздухопроводов путем рассредоточения по всему помещению (один воздухопровод на два ряда стойл, боксов), а вытяжка - снизу (до 70% зимнего воздухообмена). В зимнее время наружный воздух должен подогреваться калориферными установками.

6.5 Проектирование систем отопления и вентиляции должно осуществляться в соответствии с требованиями действующих строительных норм и правил. Вентиляционные агрегаты должны быть установлены в изолированных помещениях (вентиляционные камеры, шахты). В районах с расчетной зимней температурой наружного воздуха ниже - 20°C ворота должны быть снабжены тамбурами или воздушно-тепловыми завесами.

6.6 При проектировании отопления помещений для содержания скота, должны использоваться отопительные установки, не вызывающие загрязнения воздуха продуктами сгорания топлива.

6.7 Котельные должны располагаться с подветренной стороны от производственных

помещений.

6.8 Конструкции вытяжных систем вентиляции, общий объем вредных выбросов должны обеспечивать предотвращение загрязнения мест забора воздуха в соответствии с действующими нормативными документами.

6.9 В целях защиты населения от воздействия электрического поля, создаваемого воздушными линиями электропередачи (далее - ВЛЭ) устанавливаются санитарные разрывы вдоль трассы высоковольтной линии, за пределами которых напряженность электрического поля не превышает 1 килоВольт на метр (далее - кВ).

6.10 В квадратных и многоэтажных зданиях имеются меньшие теплотери. Для уменьшения теплотери допускается блокировка отдельных зданий в одно с разделением его плотными перегородками на отдельные помещения (родильное отделение, профилакторий, помещение для животных, больных незаразными болезнями) с автономными системами вентиляции и канализации.

7 ПРАВИЛА ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

При проектировании генеральных планов сельскохозяйственных предприятий следует разрабатывать раздел «Охрана окружающей среды» в соответствии с Главой 6 Экологического кодекса Республики Казахстан и по результатам оценки воздействия намечаемой хозяйственной и иной деятельности на окружающую среду при разработке предплановой, плановой, предпроектной и проектной документации.

8 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ И МЕРОПРИЯТИЯ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

*8.1 Противопожарные разрывы между зданиями и сооружениями, разрывы от открытых наземных складов до зданий и сооружений, а также между указанными складами, разрывы от газгольдеров для горючих газов до зданий и сооружений следует принимать по СП РК 2.02-101. Разрывы между открытыми технологическими установками, агрегатами и оборудованием, а также между ними и зданиями и сооружениями следует принимать по нормам технологического проектирования. Разрывы между охладителями воды, зданиями и сооружениями следует принимать по СН РК 3.01-03. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

*8.2 По противопожарным нормам расстояние между соседними зданиями зависит от степени их огнестойкости и пожарной опасности производства, в соответствии с Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» и СП РК 2.02-101. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

8.3 При проектировании сельскохозяйственных зданий площадь этажа между противопожарными стенами животноводческих, птицеводческих и звероводческих зданий II степени огнестойкости не ограничивается. Площадь этажа между противопожарными стенами одноэтажных животноводческих, птицеводческих и звероводческих зданий III степени огнестойкости ограничивается 5200 м², а многоэтажных—3500 м²; для таких же зданий IV степени огнестойкости ограничивается соответственно 3500 и 2000 м². Количество этажей животноводческих, птицеводческих и звероводческих зданий II

степени огнестойкости не должно быть более 9; III степени огнестойкости — не более трех, а IV степени огнестойкости — не более двух.

Животноводческие, птицеводческие и звероводческие здания V степени огнестойкости строят только одноэтажными, причем площадь их между противопожарными стенами не должна превышать 2000 м².

Наибольшая допускаемая площадь пола между противопожарными стенами и допускаемое количество этажей производственных зданий и сооружений ремонтных предприятий, а также зданий для переработки сельскохозяйственной продукции регламентируются СН РК 3.01-04.

*8.4 Пожарные депо следует предусматривать в соответствии с требованиями СП РК 2.02-101 и располагать на отдельных участках с выездами на дороги общей сети, при этом выезды из пожарных депо не должны пересекать скотопрогоны. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

Пожарное депо, как правило, должно обслуживать производственную и селитебную зоны сельского населенного пункта.

Место расположения пожарного депо следует выбирать из расчета радиуса обслуживания: предприятий с преобладающими в них производствами категорий А, Б и В - 2 км и Г и Д - 4 км, а селитебной зоны населенного пункта - 3 км.

Примечание - В случае превышения указанного радиуса на площадках сельскохозяйственных предприятий необходимо предусматривать пожарный пост на 1 автомобиль. Пожарный пост допускается встраивать в производственные или вспомогательные здания.

8.5 Размеры земельных участков пожарных депо и постов следует принимать в соответствии со строительными нормами и правилами по проектированию генеральных планов промышленных предприятий.

*8.6 Максимальное расстояние от края проезжей части дорог или спланированной поверхности, обеспечивающей подъезд пожарных машин, до зданий или сооружений следует принимать в соответствии с требованиями СП РК 2.02-101.

Подъезды с площадками для разворота автомобилей к водоемам, используемым в качестве источников противопожарного водоснабжения, а также к градирням, брызгальным бассейнам и другим сооружениям, вода из которых может быть применена для тушения пожара, следует предусматривать в соответствии с требованиями СП РК 2.02-101. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

Приложение А
(информационное)

**Таблица А.1 - Нормативные требования минимальной плотности застройки
площадок сельскохозяйственных предприятий**

Предприятия	Минимальная плотность застройки, %
І КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА	
А Товарные	
<i>Молочные при привязном содержании коров</i>	
1 На 400 и 600 коров	45; 51
2 На 800 и 1200 коров	52; 55
<i>Молочные при беспривязном содержании коров</i>	
3 На 400 и 600 коров	45; 51
4 На 800 и 1200 коров	52; 55
<i>Мясные с полным оборотом стада и репродукторные</i>	
5 На 400 и 600 скотомест	45
6 На 800 и 1200 скотомест	47
<i>Выращивание нетелей</i>	
7 На 900 и 1200 скотомест	51
8 На 2000 и 3000 скотомест	52
9 На 4500 и 6000 скотомест	53
<i>Доращивания и откорма крупного рогатого скота</i>	
10 На 3000 скотомест	38
11 На 6000 и 12000 скотомест	40
<i>Выращивания телят, доращивания и откорма молодняка</i>	
12 На 3000 скотомест	38
13 На 6000 и 12000 скотомест	42
<i>Откормочные площадки</i>	
14 На 1000 скотомест	55
15 На 3000 скотомест	57
16 На 5000 скотомест	59
17 На 10000 скотомест	61
<i>Буйволководческие</i>	
18 На 400 буйволиц	54
Б Племенные	
<i>Молочные</i>	
19 На 400 и 600 коров	46
	52
20 На 800 коров	53
<i>Мясные</i>	
21 На 400 и 600 коров	47
22 На 800 коров	52
<i>Выращивание нетелей</i>	
23 На 1000 и 2000 скотомест	52

**Таблица А.1 - Нормативные требования минимальной плотности застройки
площадок сельскохозяйственных предприятий (продолжение)**

Предприятия	Минимальная плотность застройки, %
II СВИНОВОДЧЕСКИЕ	
А Товарные	
<i>Репродукторные</i>	
24 На 6000 голов	35
25 На 12000 голов	36
26 На 24000 голов	38
<i>Откормочные</i>	
27 На 6000 голов	38
28 На 12000 голов	40
29 На 24000 голов	42
<i>С законченным производственным циклом</i>	
30 На 6000 и 12000 голов	35
31 На 24000 и 27000 голов	36
32 На 54000 и 108000 голов	38; 39
Б Племенные	
33 На 200 основных маток	45
34 На 300 основных маток	47
35 На 600 основных маток	49
<i>Репродукторы по выращиванию ремонтных свинок для комплексов</i>	
36 На 54000 и 108000 свиней	38; 39
III ОВЦЕВОДЧЕСКИЕ	
А Размещаемые на одной площадке	
<i>Специализированные тонкорунные и полутонкорунные</i>	
37 На 3000 и 6000 маток	50; 56
38 На 9000, 12000 и 15000 маток	62; 63; 65
39 На 3000, 6000 и 9000 голов ремонтного молодняка	50; 56; 62
40 На 12000 и 15000 голов ремонтного молодняка	63; 65
<i>Специализированные шубные и мясо-шерстно-молочные</i>	
41 На 500, 1000 и 2000 маток	40; 45; 55
42 На 3000 и 4000 маток	40; 41
43 На 1000, 2000 и 3000 голов ремонтного молодняка	52; 55; 56
<i>Откормочные молодняка и взрослого поголовья</i>	
44 На 1000 и 2000 голов	53; 58
45 На 5000, 10000 и 15000 голов	58; 60; 63

**Таблица А.1 - Нормативные требования минимальной плотности застройки
площадок сельскохозяйственных предприятий (продолжение)**

Предприятия	Минимальная плотность застройки, %
46 На 20000, 30000 и 40000 голов	65; 67; 70
Б Размещаемые на нескольких площадках	
<i>Тонкорунные и полутонкорунные на 6000, 9000 и 12000 маток</i>	
50 3000 и 6000 маток	59; 60
51 3000 голов ремонтного молодняка	50
52 1000, 2000 и 3000 валухов	55; 53; 50
<i>Шубные и мясо-шерстно-молочные на 1000, 2000 и 3000 маток</i>	
53 1000 и 2000 маток	50; 52
54 3000 маток	59
55 500 и 1000 голов ремонтного молодняка	55; 55
<i>Площадки для общефермерских объектов обслуживающего назначения</i>	
56 На 6000 маток	45
57 На 9000 маток	50
58 На 12000 маток	52
В Неспециализированные с законченным оборотом стада	
<i>Тонкорунные и полутонкорунные</i>	
59 На 3000 скотомест	50
60 На 6000 скотомест	56
62 На 1000 и 2000 скотомест	50; 52
63 На 3000 скотомест	55
Г Пункты зимовки	
65 На 500, 600, 700 и 1000 маток	42; 44; 46; 48
66 На 1200 и 1500 маток	45; 50
67 На 2000 и 2400 маток	54; 56
IV КОЗОВОДЧЕСКИЕ	
А Пуховые	
69 На 2500 голов	55
70 На 3000 голов	57
Б Шерстные	
V КОНЕВОДЧЕСКИЕ КУМЫСНЫЕ	
72 На 50 кобылиц	39
73 На 100 кобылиц	39
74 На 150 кобылиц	42

**Таблица А.1 - Нормативные требования минимальной плотности застройки
площадок сельскохозяйственных предприятий (продолжение)**

Предприятия	Минимальная плотность застройки, %
VI ПТИЦЕВОДЧЕСКИЕ*	
А Яичного направления	
75 На 300 тыс. кур-несушек	25
76 На 400—500 тыс. кур-несушек:	
зона промстада	28
зона ремонтного молодняка	30
зона родительского стада	31
зона инкубатория	25
77 На 600 тыс. кур-несушек:	
зона промстада	29
зона ремонтного молодняка	29
зона родительского стада	34
зона инкубатория	34
78 На 1 млн. кур-несушек:	
зона промстада	25
зона ремонтного молодняка	26
зона родительского стада	26
зона инкубатория	26
Б Мясного направления	
Куры-бройлеры	
79 На 3 млн. бройлеров	28
80 На 6 и 10 млн. бройлеров:	
зона промстада	28
зона ремонтного молодняка	33
зона родительского стада	33
зона инкубатория	32
Утководческие	
81 На 500 тыс. утят-бройлеров:	
зона промстада	28
* Показатели приведены для одноэтажных зданий.	
зона взрослой птицы	29
зона ремонтного молодняка	28
зона инкубатория	26
82 На 1 млн. утят-бройлеров:	
зона промстада	38
зона взрослой птицы	41
зона ремонтного молодняка	29
зона инкубатория	30
83 На 5 млн. утят-бройлеров:	
зона промстада	39
зона взрослой птицы	41
зона ремонтного молодняка	30
зона инкубатория	31

**Таблица А.1 - Нормативные требования минимальной плотности застройки
площадок сельскохозяйственных предприятий (продолжение)**

Предприятия	Минимальная плотность застройки, %
<i>Индейководческие</i>	
84 На 250 тыс. индюшат-бройлеров	22
85 На 500 тыс. индюшат-бройлеров:	
зона промстада	23
зона родительского стада	26
зона ремонтного молодняка	25
зона инкубатория	21
В Племенные	
Яичного направления	
86 Племязавод на 50 тыс. кур	24
87 Племязавод на 100 тыс. кур	25
88 Племярепродуктор на 100 тыс. кур	26
89 Племярепродуктор на 200 тыс. кур	27
90 Племярепродуктор на 300 тыс. кур	28
Мясного направления	
91 Племязавод на 50 и 100 тыс. кур	27
92 Племярепродуктор на 200 тыс. кур:	
зона взрослой птицы	28
зона ремонтного молодняка	29
VII ЗВЕРОВОДЧЕСКИЕ И КРОЛИКОВОДЧЕСКИЕ	
Содержание животных в шедах	
93 Звероводческие	22
94 Кролиководческие	24
Содержание животных в зданиях	
95 Нутриеводческие	40
96 Кролиководческие	45
III ТЕПЛИЧНЫЕ	
А Многопролетные теплицы общей площадью	
97 6 га	54
98 12 га	56
99 18, 24 и 30 га	60
100 48 га	64
Б Однопролетные (ангарные) теплицы	
101 Общей площадью до 5 га	42
В Прививочные мастерские по производству виноградных прививок и выращиванию саженцев виноградной лозы	
102 На 1 млн. в год	30
103 На 2 млн. в год	40
104 На 3 млн. в год	45

**Таблица А.1 - Нормативные требования минимальной плотности застройки
площадок сельскохозяйственных предприятий (продолжение)**

Предприятия	Минимальная плотность застройки, %
105 На 5 млн. в год	50
106 На 10 млн. в год	55
IX ПО РЕМОНТУ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ ТЕХНИКИ	
А Центральные ремонтные мастерские для хозяйств с парком	
107 На 25 тракторов	25
108 На 50 и 75 тракторов	28
109 На 100 тракторов	31
110 На 150 и 200 тракторов	35
Б Пункты технического обслуживания бригады или отделения хозяйств с парком	
111 На 10, 20 и 30 тракторов	30
112 На 40 и более тракторов	38
X ГЛУБИННЫЕ СКЛАДСКИЕ КОМПЛЕКСЫ МИНЕРАЛЬНЫХ УДОБРЕНИЙ	
113 До 1600 т	27
114 От 1600 т до 3200 т	32
115 От 3200 т до 6400 т	33
116 Свыше 6400 т	38
117 По переработке или хранению сельскохозяйственной продукции	50
118 Комбикормовые – для совхозов и колхозов	27
119 По хранению семян и зерна	28
120 По обработке продовольственного и фуражного зерна	30
121 По разведению и обработке тутового шелкопряда	33
122 Табакосушильные комплексы	28
XII ФЕРМЕРСКИЕ (КРЕСТЬЯНСКИЕ) ХОЗЯЙСТВА	
123 По производству молока	40
124 По доращиванию и откорму крупного рогатого скота	35
125 По откорму свиней (с законченным производственным циклом)	35
126 Овцеводческие мясо-шерстно-молочного направлений	40
127 Козоводческие молочного и пухового направлений	54
128 Птицеводческие яичного направления	27
129 Птицеводческие мясного направления	25

Таблица А1 - Нормативные требования минимальной плотности застройки площадок сельскохозяйственных предприятий (продолжение)

Примечание - Минимальную плотность застройки допускается (при наличии соответствующих обоснований инвестиций в строительство) уменьшать, но не более чем на 1/10 установленной настоящим приложением при строительстве сельскохозяйственных предприятий на площадке с уклоном свыше 3%, просадочных грунтах, в сложных инженерно-геологических условиях, а также при расширении и реконструкции предприятий.

Показатели минимальной плотности застройки приведены для предприятий, степень огнестойкости зданий и сооружений которых не ниже III степени огнестойкости класса С1. При строительстве зданий и сооружений III степени огнестойкости классов С2 и С3, IV степени огнестойкости классов С1, С2 и С3 и V степени огнестойкости минимальную плотность застройки допускается (при наличии технико-экономических обоснований) уменьшать, но не более чем на 1/10 установленной настоящим приложением.

Плотность застройки площадок сельскохозяйственных предприятий определяется в процентах как отношение площади застройки предприятия к общему размеру площадки предприятия.

Подсчет площадей, занимаемых зданиями и сооружениями, производится по внешнему контуру их наружных стен на уровне планировочных отметок земли, без учета ширины отмосток.

В площадь застройки предприятия должны включаться площади, занятые зданиями и сооружениями всех видов, включая навесы, открытые технологические, санитарно-технические и другие установки, эстакады и галереи, площадки погрузочно-разгрузочных устройств, подземные сооружения (резервуары, погреба, убежища, тоннели, проходные каналы инженерных коммуникаций, над которыми не могут быть размещены здания и сооружения), а также выгулы для животных, птиц и зверей, площадки для стоянок автомобилей, сельскохозяйственных машин и механизмов, открытые склады различного назначения при условии, что размеры и оборудования выгулов, площадок для стоянки автомобилей и складов открытого хранения принимаются по нормам технологического проектирования.

В площадь застройки также должны включаться резервные площади на площадке предприятия, указанные в задании на проектирование, для размещения на них зданий и сооружений второй очереди строительства (в пределах габаритов указанных зданий и сооружений).

При подсчете площадей, занимаемых галереями и эстакадами, в площадь застройки включается проекция на горизонтальную плоскость только тех участков указанных объектов, под которыми по габаритам не могут быть размещены другие здания или сооружения, а для остальных надземных участков учитывается только площадь, занимаемая конструкциями опор на уровне планировочных отметок земли.

В площадь застройки не должны включаться площади, занятые отмостками вокруг зданий и сооружений, тротуарами, автомобильными и железными дорогами, временными зданиями и сооружениями, открытыми спортивными площадками, площадками для отдыха трудящихся, зелеными насаждениями, открытыми площадками для стоянками транспортных средств, принадлежащих гражданам, открытыми водоотводами и другими каналами, подпорными стенками, подземными сооружениями или их частями, над которыми могут быть размещены другие здания и сооружения.

УДК 658.562

МКС 91.020

Ключевые слова: схемы генеральных планов сельскохозяйственных предприятий, расстояния между зданиями и сооружениями, вертикальная планировка, инженерные сети, санитарно-защитная зона.

ҚР ЕЖ 3.01-104-2012*

СП РК 3.01-104-2012*

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҮРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ
ІСТЕРІ КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ**

ҚР ЕЖ 3.01-104-2012*

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ БАС ЖОСПАРЛАРЫ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21

Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ИНДУСТРИИ И ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СВОД ПРАВИЛ
Республики Казахстан**

СП РК 3.01-104-2012*

**ГЕНЕРАЛЬНЫЕ ПЛАНЫ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ**

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21

Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная